

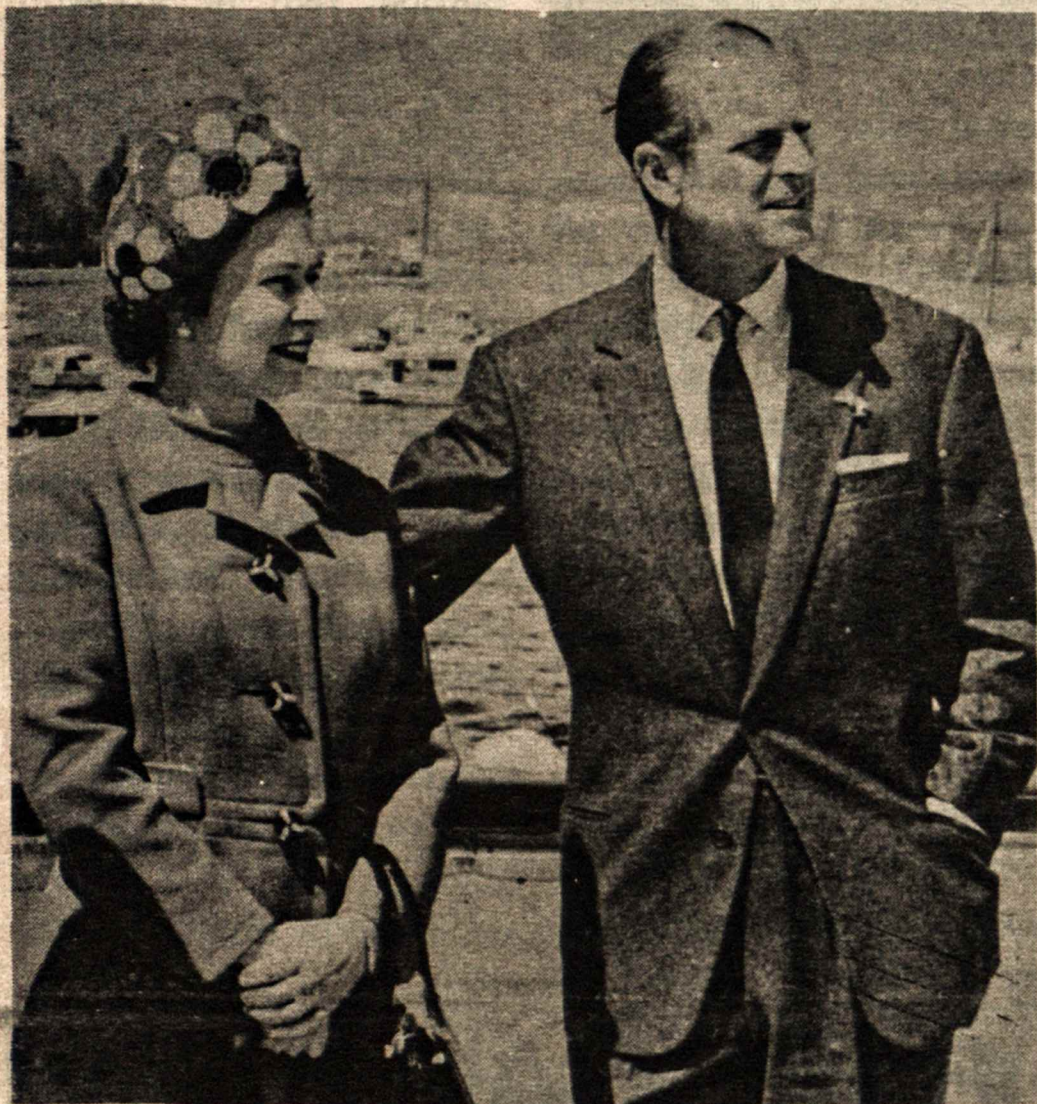

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITHUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Montrealis • 1973. VII. 4 • Nr. 28 (2053)

7722 George Street, La Salle 690, Canada • Tel. (514) 366-6221

Queen Elizabeth and Prince Philip

SAVAITĖS IVYKIAI

Jau ilgesnį laiką Kana-
doje vieši Anglijos kara-
lienė Elzbieta. Ji buvo la-
bai šiltai sutikta Ontari-
jos provincijos gyventojų.

Ji aiškiai savo kalboje
užakcentavo, kad esanti
Kanados karalienė. Kal-
bėdama prancūziškai ji
pabrėžė, kad nežiūrint
kokie įvairūs ir būtų et-
ninių grupių skirtumai ir
tradicijos, jos visos turi
būti apjungtos įstatymo
jėga. Matyt, kad toks pa-
sakymas buvo nukreiptas
prieš prancūzų separa-
tistus. Tik tenka suabejo-
ti, ar toks įstatymo jėgos
pabrėžimas prisidės prie
prancūzų - anglų sugyve-
nimo klimato sušvelnini-
mo.

Savo laiku Eisenhoweris
ir Chruščiovas kalbėjo
apie Camp David dvasią.
Niksonas ir Brežnevas
šiandien kalba apie San
Clemente dvasią. Įdomu,

kuri dvasia ilgiausiai iš-
silaikys. Chruščiovo ir
Eisenhoverio dvasia gana
greit pranyko.

Viešnagiai pasibaigus,
Brežnevas išsivežė ne-
mažai Sovietų Sąjungai
palankių sutarčių ir pasi-
žadėjimų. Ką už tai gaus
Amerika, parodys tik
ateitis. Sudarytose sutar-
tyse numatoma ieškoti
būdų kaip aprūpinti JAV
natūraliu gazu. Šiam pro-
jektui įvykdyti sovietai
reikalauja 3 bilijonų ilga-
metinės amerikoniškos pa-
skolos. Be minėtos sumos
JAV dar turi iš savo iždo
 pridėti 2,6 bilijonus
transporto reikalams.
John P. Hardt, Sovietų
Sąjungos ekonomijos rei-
kalams kongreso specia-
listas, tvirtina, kad ir mi-
nėtų sumų dar gali neuž-
tekti. Jo nuomone, sovietų
nesugebėjimai įvykdyti
milžiniškus projektus,
gali pareikalauti dar dau-
giau pinigų. Be to, atsi-
randanti ir politinė rizi-
ka. Nors Brežnevas vi-

slėms aiškina, kad šalta-
sis karas pasibaigęs, o
prezidento patarėjas Ki-
ssinger tvirtina, kad mil-
žiniško masto abiejų
kraštų ekonominis susi-
rišimas privers juos iš-
laikyti taiką, bet skepti-
kai galvoja, kad gali atsi-
rasti naujų politinių įtam-
pų. Ar tokiu atveju bus
galima tikėtis tolimesnių
sovietinių dujų pristaty-
mų?

Negalėjus pasivyti
Amerikos, peršasi min-
tis, ar tik sovietai tam
tikslui šį kartą nėra nu-
matę įkinkyti pačius ame-
rikonus, jų technologiją ir
milžiniškas ilgametines
paskolas. Žemės ūkio ir
maisto produktų srityje
sovietai sudarytose su-
tartyse sau užsigeranta-
vo amerikoniškų kviečių
pristatymą. Kolchozine
sistema nusibankrutinę
sovietai, dabar tik priva-

lės iš anksto pranešti jų
numatomus kviečių trū-
kumus, o kapitalistinė
Amerika jiems tą spragą
užpildys.

Griždamas į Maskvą,
Brežnevas pasimatė dar
ir su Prancūzijos prem-
jieru Pompidou. Kaip pri-
dera politikui, Pompidou
nepateko, Niksono pavyz-
džiu, į bičiulystės demon-
stravimo, kvaitulį. Kad ir
būdamas mažesnė valsty-
bė už Ameriką, Pran-
cūzija parodė turinti sa-
vigarbos. Pvz., prancūzai
primygtinai reikalavo, kad
bendrame sovietų - pran-
cūzų komunikate būtų už-
akcentuota, kad pasima-
tyme reikalavo ne pran-
cūzai, bet sovietai. Toks
prancūzų nusistatymas
sovietus kiek supykino.

Pompidou, kaip ir kitų
Vakarų Europos valsty-
bių vyrai, yra ypatingai
labai susirūpinęs tuo

Niksono - Brežnevo su-
tarties punktu, kuriame
konfliktometu atsisakoma
vartoti atominių ginklų.
Kadangi NATO valstybės
paprastų ginklų turi žy-
miai mažiau negu sovie-
tai, tai atėmus dar ir ato-
minius ginklus, sovietams
atsidarytų lengvas kelias
į Vakarų Europą.

Watergate įvykiai ir
toliau jaudino pasaulį. Jei
ano plono, akinuoto ir bu-
vusio Baltųjų Rūmų pata-
rėjo J. Dean paliudijimai
pasitvirtins, tai prez.
Niksonas atsidurs į labai
kritišką ir nemalonią pa-
dėtį. Jį dabar žiūri visas
pasaulis, nes, šiaip ir taip
prez. Niksonas yra vaka-
rų valstybių pats svar-
biausias asmuo. Kiekvie-
na Atlantinė bendruome-
nė yra vienaip ar kitaip
su Amerikos prezidentu
ir jo nesugebėjimai susi-

Nukelta į 14 psl

DAUGIAU NIEKADOS ?

(1945 metų birželio mėn. 11 – 16 d. masinius trėmimus į Sibirą ir birželio mėn. 22 d. sukilimą prieš sovietinę okupaciją prisimenant)

Vienas kraujo lašas būt tave nuplovęs,
O varge jo vieno tu pasigedai,
Nors stiprybę sėmėm iš didžios senovės —
Liko netesėti mūsų pažadai.

Vienų vienas žodis būt tave apgynęs,
Bet varge jo vieno tu pasigedai,
Nors visi žadėjom mirti už tėvynę —
Liko netesėti mūsų pažadai.

Jonas Aistis

Šitą šūkį (Never again!) sukūrė ir išpopuliarino žydų tauta, tarsi priesaika, kad masinės jų tautiečių žudynės, įvykdytos nacionalistinio trečiojo reicho, niekada nepasikartos. Tačiau niekada, kaip liūdniei ir karčiai vienam savo eilėraštyje rašo amerikietis poetas Carl Sandburg, yra toks ilgas laikas...

Norėtume ir mes, kartu su žydų tauta, prisiminti savo tautiečių masinius trėmimus bei žudynes, tą šūkį nuolat kartoti. Betgi mūsų tauta tebetremiama ir tebežudoma. Suktesniu bei gudresniu būdu, slapukiškiau negu tautžudžio Stalino gadyinėje, bet sistematingai žudomas gimtas žodis ir sesuo, ir brolis. Brežnevas, kuris glėbesčiavo si visai neseniai JAV – se su naiviais amerikiečiais ir išsidarinėjo tarytum Maskvos cirko juokdarys, yra gi tas pats Brežnevas, pradėjęs vėl statyti asmeninio kulto stabui Stalinui naujus paminklus

ir varžyti prieš kelis metus duotas mažytes laisvės rašytojams, dailininkams, mokslininkams ir pačioms "brolėškoms" respublikoms. Štai, Lietuvoje žurnalas "Kultūros barai", ėmęs atrodyti visai vakarietiški ir savo išvaizda, ir, dalinai, savo turiniu, vėl gražintas į "liniją", tai yra, padarytas nuobodžiu kibiru, į kurį pilama, komunistiniu žargonu parašyta partinė rašlava, neturinti nieko bendra nei su kultūra, nei kūryba. Vykstantieji iš čia aplankyti savo gimines, staiga, begali būti Vilniuje tik 5 dienas, kitas gi turi praleisti Maskvoj ir Minske! Argi tai nėra šlykštus ir ciniškas pasityčiojimas iš mūsų ir viso laisvojo pasaulio? Dolerius duokite, bet Lietuvoje jūs nepageldaujami. Argi nenugalimoji raudonoji imperija tikrai pabūgo keletos šimtų ekskursantų? Matyt, tiesos žodis, kad ir kaip mažas, kad ir kaip sunkiai pasakomas, ardo Brežnevo planus ir gąsdina mažuosius bei didžiuosius

pakalikus. Gąsdina, nes jie visi prisimena Buda-peštą, Varšuvą ir Prahą. Sukilimai sovietiniam režimui priimtini tikrai tokie, kuriuos galima įrašyti falsifikuotose istorijos knygose ir nudažyti raudona spalva.

Pasismagurildami sovietiniai pseudoistorikai Lietuvoje mini 1863 ir 1905 metų sukilimus. Jie buvę liaudies sukilimai prieš ponus. Betgi pirmiausia, jie buvo sukilimai prieš caristinį rusiškąjį imperializmą. Lygiai kaip mūsų šalis 1941 metų ir neseniai įvykdyti vengrų, lenkų ir čekoslovakų sukilimai buvo sukilimai prieš komunistinį, bet tą patį rusiškąjį imperializmą. Lietuvoje gi rusų kalba brukama jau nuo pirmojo skyriaus, įvairiose žinybose ji viena tenaudojama (juk žinome, kad telefonų knygos Kaune, Vilniuje ir kituose Lietuvos miestuose atspausdintos tik rusų kalba!), ji išūliai proteguojama kiekviena proga ir kaip nuodas,

Dr. J. Žmuidzinas

Š.m.birželio mėn. 10 d. Lietuvos generalinis konsulas Kanadoje, dr. Jonas Žmuidzinas, sulaukė 75-erių metų amžiaus. Jis paskirtas atstovauti visus, Kanadoje gyvenančius, lietuvius. Nuo 1930 m. dr. J. Žmuidzinas dirbo Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje, vėliau nuo 1932 iki 1937 m. buvo Lietuvos konsulo pavaduotoju ir konsularinio skyriaus vedėju Londone. 1947 metais išvyko iš Vokietijos Didžiojoje Britanijos. 1951 m. atvyko į Montrealį. 1962 metais buvo paskirtas Lietuvos gen. konsulu Kanadoje.

įliejama su kiekvienu naujai į Lietuvą atkeliamu rusu. Mūsų žmonės tegali tylėti, sukandę dantis, nes šiandien joks sukilimas neįmanomas. Miško brolių nepažymėti kapai, susideginę Kalanta ir kiti mums žinomi ir nežinomi kankiniai tai liudija klaidu nuožmumu. Lietuvis Lietuvoje tegali kovoti tylią pagrindžio kovą, gelbėdamas visom

išgalėm ir įmanomom priemonėm tai, kas lietuviška, kas sava, kas padės ištvirti. Tokia tyli ir atkakli rezistencija vyksta mūsų krašte ir iš visko, ką įvairiais keliais bei būdais patiriame, žinome, kad ji efektinga. Jie išters, tikrai žiūrėkime, kad mes ištvirtume.

Henrikas Nagys

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

Perskačius paskutiniame Nepriklausomos Lietuvos numeryje (Nr. 26. 1973. VI. 20) Dr. H. Nagio vedamąjį straipsnį "Tęsti ir tęsėti..." man gavosi savotiškas dvigubas išpūdis – geras ir apgailėtinas. Geras, kad grupė kvalifikuotų žmonių grįžta aktyviai bendradarbiauti NL leidime kas turėtų laikraščiu duoti platesnę bazę lietuviškoje bendruomenėje ir pakelti laikraščio lygį, o apgailėtinas išpūdis – straipsnyje jaučiamas ir, mano nuomone, nereikalingas kartelis, sarkazmas ir lyg "Schadenfreude", kaip vokiečiai pasakytų, ankstyvesnio redakcinio personalo atžvilgiu, kad nustojimas grupės bendradarbių, pernykščių kovo mėn. įvykių pasėkoje, Nepriklausomą Lietuvą susilpnino turbūt yra suprantama daugumai skaitytojų, bet Dr. Nagio straipsnyje

čia mano cituojamas posakis "Nepriklausoma Lietuva greitai ir liūdnai tapo savotišku, lietuviškais rašmenimis spausdinamu, nesustiprintu", yra, mano manymu, perdėtas ir perastrus. Tas posakis ir kitoje straipsnio vietoje pabrėžimas, kad "NL niekad dar nebuvo pasiekusi tokio apgailėtinai žemo lygio" yra lyg druskos barstymas į senas žaizdas. O tų žaizdų gydymo mums reikia jei naujasis redakcinis kolektyvas nori laikraščiu sudaryti platesnę ekonominę ir moralinę bazę. Beto kas galėtų objektyviai tvirtinti, kad N. Lietuva prieš 1972 m. kovo mėn. įvykius buvo žurnalistikos šedevras be jokių pasikartojančių nusilpimo simptomų? Negalėčiau pasakyti, kad ir man būtų imponavęs tuolaikinės N. Lietuvos chioniškai pasikartojantis persispausdinimas

straipsnelių iš okupuotoj Lietuvoj leidžiamų laikraščių. Taigi, mano, eilinio skaitytojo, nuomone, naujam kolektyvui perimant laikraščio leidimą gal geriau būtų laikytis konsultacinės, susilaikymo linijos, bet mažiau akcentuoti apgailėtinus praeities įvykius.

Tos mano kelios pastabos nėra nukreiptos prieš naują redakcinį kolektyvą, kurio sudarymas atrodo buvo logiška išeitis susidariusioje padėtyje. Aš neabejoju Dr. Nagio gero mis intencijomis, su kuriuo turėjau malonumo dirbti Kanados Lietuvių Bendruomenės Valdyboje, taip pat pritariu atgaivintam "gerai ir blogai" skyriui, kuris, pasak jo turėtų būti skaitytojų atviro pasisakymo skyriumi. Aš ir naudojuos ta proga atvirai pasisakyti.

J. Šemogas, M.D.
Sudbury, Ont.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS – NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje – \$7.50, visur kitur – \$8.00.
Rėmėjo prenumerata – \$12.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir laik. red. F. P. Paukštaitis.
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE 690, QUEBEC.

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

ISTORIJA BELETRISTIŠKAM DRABUŽYJE

Minėdamas ir grožėdamas naujai iškylusia beletristine žvaigžde, Aleksandru I. Solženicinu, "The Globe and Mail" nuolatinis bendradarbis Scott Young rašo apie jį /Solženiciną/ ir apie jo kūrinių "Pirmasis apskritimas"/The First Circle/, pabrėždamas, jog jis jį /Solženiciną/ statęs lygiagrečiai eilė su John dos Passos, Steinbeck, Hemingwayum, Evelyn Waugh, Dostojevskiu, šiltų poemų autoriumi Siegfried Sassoon, nepamiršamos poezijos kūrėja Edna St. Millay ir kt. Jų tarpan, bent pas jį, girdi, besirikiuojas ir Aleksandras Solženicinas, ypatingai vaizdžiai ir subeletristintai pavaizdavęs Stalino erą anksčiau minėtoje novelėje "The First Circle". Tai esanti viena iš dviejų rašytojo novelių /pirmoji buvo "Vėžio palata"-The Cancer Ward/, kurios abi atspausdintos Anglijoje ir nebuvusios atspausdintos Sovietų Sąjungoje.

Ta proga, esą, pažymėtina, jog dar nėra užtikrinimo, kad "Pirmojo apskritimo" rankraštis būtų galutinio autoriaus /Solženicino/ redakcijoje, nes jis Sovietijoje pabrėžė, jog neautorizuoja to, kas jo vardu išspausdinta Anglijoje. /Kas žino, gal jam taip reikėjo pabrėžti, ypač dar tebegyvenant Sovietuose? Pr. A. I./

Po vienokių ar kitokių pastabų apie patį rašyt. Aleksandrą Solženiciną, taip lygiai - apie Sovietijos žmones, Scott Young nurodo, jog Solženicinas rašęs Sovietų istoriją, kaip literatūrą, bet baigus epizodus įvilkdamas į beletristinį drabužį.

Girdi, novelėje "Pirmasis apskritimas" viską, kas ten rašoma, aprėpti ir pakomentuoti, tai esąs uždavinys, kurio nebeišsigaľia jis /Scott Young/ įveikti - tai pralenkias jo jėgas reiškiny. Dėl tos tad priežasties jis pasiimaš viena, jam labiausiai patikusį, skyrių Nr. 54. Tai buvusi sekmadienio naktis, viena iš daugelio praleistų naktų, kada

"zeksa!" /kaliniai /Mavrino šaraškoje /tai tyrimų instituto rajonas, netoli Maskvos/ prigrūstam talentingų kalinių, buvo tylus ir ramus. Jie visi buvę užsiėmę, pasakodamiesi tarpusavy įvairius nuotykius, anekdotus ir kt., o taip pat - argumentuodami ir ginčydamiškai kurlais reikalais. Tai buvę tam kambaryje, kuriame daugelis iš tų principaliųjų "zeksu" miego davė. Tenai ir Andrius Andrejevičius Potapovas prisiminęs tą laiką, kada jis ir Glebas Vikentijevičius Neržinas, būdami kitam kėlįmae, sukomponavę beletristinį kūrinių, bet niekur negalėję gauti pašello jam užrašyti - taip ir likęs dalykas neužrašytas. O kūriny - lietuš kalėjimo inspekciją. Tad, jis abu dabar - buvo besistengia tos inspekcijos epizodus prisiminti.

Esą, buvęs toks laikas, kada Eleonora Rooseveltienė vizitavusi Sovietų Sąjungą, betikrindama kaip tenai sunaudojamos UNRRA-os gėrybės, skirtos pokariniam Sovietijos atkūtimui.

Ji pasiprašiusi leidžiam pamatyti gyvenimą ir sovietiniuose kalėjimuose. Apžiūrėjimo scena - buvęs garsusis Butrykų kalėjimas. Tas pastatas - statytas kareivinių reikalui Katerinos Didžiosios laikais. Pagaliau, jis buvęs apleistas ir niekam nenaudojamas. Tik sovietiniam režimui atėjus - buvęs kareivinių pastatas atgimdytas ir paver-

stas kalėjimu, perdarinęjant ir pertveriant jo kambarius į daugybę atskirų cėlių. Potapovas ir Neržinas tai prisiminė abu. Esą, nepralenkiamas meniškumas rusiškųjų kalvių uždėjęs neišgriau-namas grotas ant langų, o stallai - ir pačius langus užkalę, sumažinę iki minimumo, duryse - jie išgręžę skyles kalėjimo prižiūrėtojams sekti, kas dedasi cėlese - ką veikia kaliniai, kalviai pritaikę reikiamus užraktus ir, girdi, laike ultra - moderniškos liaudies komisaro, Ježovo, gadybės - tenai viešėję šimtų šimtai svečių - nei prašytų, nei kviestų...

Ir taip, per ilgus dešimtmečius, tas Butrykų resortas žydėte žydėjęs, neatkreipdamas jokio sovietinės visuomenės dėmesio, nei pačių kalinių protestų. Pas sovietus, girdi, nei domimasi tuo, nei protestuojama, ypač dėl valdžios veiksmų...

Bet vieną dieną, ir labai staiga, viskas pasikeitė. Kaliniai, laikomi cėlėje Nr. 72, visi buvę išvesti į pirtį. Jų ūtelėti skudurai - atimti ir švarūs, malonūs darbužiai išduoti. Maistas - jlems paduotas gana geras ir jo kiekis toks, kiek, maždaug, buvę duodama pirmiau 12-kai dienų. Nežiūrint to gausaus kiekio, maistą kaliniai ryte praryję, atrodo, nė nekramtę. Kada jie sugrįžę į cėles, radę langus atvirus. Langų grotos - buvusios nudažytos dangaus spalvą - mėlynai. Jei gu saulės spinduliai į

kurlą nors cėlę ir neišiverždavę - ten buvę pastatyti sargybiniai su vėdrosiais, kurie spindulius /laužtinu būdu/ - po prievartą nukreipdavę į vidų. Nauji stalai cėlese - buvę apkrauti knygomis, laikraščiais ir žurnalais. Biblija, Koranas ir Talmudas - gražiai stovėję sustatyti į specialias etażerkas. Šalia jų - Mados nos statulą. Pagaliau, kiekvienoj cėlėj, ant stalų - po dėžę kazbekiškų cigarečių. Cigaretės, girdi, buvusios parūpintos ne iš kalėjimo biudžeto, bet paties kalėjimo komendieriaus nupirktos. Kalėjimo komandierius - buvęs majoras - generolas.

Tada atvažiavusi ir prezidentienė Rooseveltienė, kurią lydėjusi oficiali palydovų svita. Viskas vykę pasigerėtina gražiai ir gerai, išskyrus, esą, gal tą atvejį, kada buvęs paservintas pulkiausias maistas, neišskyriant nei skaniai pagamintų viščiukų. Šalimais - buvusios padėtos lėkštės viščiukų kaulams. Tačiau, kai prasidėję užkandžiai, tarp kalinių stalų pasigirdęs begaliniai garsus treškėjimas. Kaliniai, su dideliu pasigardžiu ryję viščiukų mėsą ir - garsiu unisonu - tratinę dantimis šiaip jau - gal ir nelabai kietus - viščiukų kaulus. Kur čia jie tuos kaulus dėsią į kokias tai atskiras lėkstes....

Rooseveltienė, girdi, nieko kito nepagalvojusi, tik kad ...jie /kaliniai /

neturi išsidirbę gerų manierų prie stalų...

Kita mažytė scena Solženicino novelėje - parodanti kalinį, pa-imantį majoro - generolo padėtą kazbekišką cigarete. Komandieriaus veidas, esą, apsi blauses, tačiau jis negalėjęs nieko ypatingesnio nei pasakyti, nei padaryti, pakol tebebuvusi svečiuose garši Amerikos viešnia. Pagaliau, Rooseveltienė paklausiusi kalinių, ar jie, kartais, neturi kokių nors skundų prieš sovietinę valdžią ar kalėjimo administraciją, kuriuos, esą, ji galėtų pertiekti Jungtinėms Tautoms.

Majoras - generolas truputį sumišęs ir, vis dėlto, tvirtu balsu paklausęs:

- Dėmesio, kaliniai. Ar buvot patenkinti šios dienos maistu?...

- Yes, yes! - girdėjęs tik bendras atsakymas.

Gi vertėjas, stovįs šalimais generolo ir Rooseveltienės, neva vertęs ir aiškinęs viešniai kokie laimingi ir kokie patenkinti sovietuose kaliniai, koks malonus gyvenimas Sovietų Sąjungos kalėjimuose.

Pagaliau, kai pasigirdę kažkokie, nebe taip aiškūs, sovietiniai kalinių murmėjimai, tai vertėjas Rooseveltienei išvertęs ir paaiškinęs, jog kaliniai kelia balsą ir, vienu balsu, protestuoja prieš negrų persekiojimą Amerikoje ir, girdi, jie prašą ponią Rooseveltienę iškelti tą reikalą Jungtinėse Tautose...

Pranys Alšėnas

Lietuvių Meno Ansamblis „Dainava“.

BENDRUOMENYBĖS

PASAULIO LIETUVIŲ SEIMO KOMITETAS

kviečia į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės
ketvirtąjį seimą Washingtone

Seimas Amerikos sostinėje vyks nuo rugsėjo 30 d. ligi rugsėjo 3 d. Darbo šventės savaitgalį. Posėdžiai bus Statler viešbutyje (16th ir K.St., N.W., Washington, D.C.). Viešbutis miesto centre, netoli Baltųjų Rūmų ir muziejų, kuriuos bus galima lankyti. Nuo viešbučio lengva pasiekti ir daug kitų Washingtono žymių vietų, kaip Kapitolių, Kongreso knygyną, Smithsonian Technologijos, Gamtos ir Meno muzejus, Kennedy Meno Centrą, Arlingtono kapines, kuriose yra prezidento Kennedy kapas, ir kitas lankytinas vietas. Atvykusiems su šeimomis bus įdomu aplankyti Bureau of Printing and Engraving, kur spausdinami loleriai, Zoologijos sodas su iš Kinijos atvežtomis žvinduonimis, Amerikos Karalių Tautinė Šventovė, kurioje yra Lietuvių Šilumos Marijos koplyčia, taip pat ir George Washington, Lincoln ir Jefferson paminklai bei daugelis kitų muziejų ir federalinių institucijų. Tad visiems atvykusiems bus ko sostinėje pasižiūrėti, kai tuo arpu atstovai savo posėdžiuose svarstys Lietuvių bendruomenės problemas.

Šalia organizacinių reikalų svarstymo, paskaitų, pranešimų ir atei ties darbų planavimo, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo proga numatyti dar ir šie programos punktai, kurie visiems atvykusiems bus įdomūs ir kuriuos visi kviečiami.

1. Apsilankymas Lietuvos Pasiuntinybėje (Tik Seimo atstovams).

2. Literatūros vakaras, kurio metu bus Lietuvių Rašytojų Draugijos premijos įteikimas.

3. Čiurlionio Ansamblio koncertas, repertuaru dainos ir tautiniai šokiai.

4. Pamaldos Šv. Mato katedroje, kurių metu giedos Čiurlionio Ansamblis.

5. Banketas Statlerio "Prezidentail Ballroom".

6. Priėmimas Corcoran Gallery of Art, kurioje vyks Lietuvių Dailininkų paroda nuo rugsėjo 10 ligi rugsėjo 5.

Bendros registracijos ir rezervacijų reikalais prašom kreiptis į:

Dr. Zigfridą Vaitužį,
1019 Welsh Dr.,
Rockville, Md. 20582,
Tel: (301) 762 - 7843.

Registracijai viešbutyje yra specialios formos, kurias užpildžius kambariai bus gaunami papigintomis kainomis. Formas bus galima gauti minėtu adresu, arba pas visus rytų Amerikos Lietuvių Bendruomenės apylinkių pirmininkus.

Kviečiame visus lietuvius gausiai šiame Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seime dalyvauti.

Lietuvių gydytojų suvažiavimo rezoliucijos

(Suvažiavimas įvyko gegužės 26 - 27 dienomis, Chicagoje)

Rezoliucijų Komisija, susidedanti iš šių daktarų:

V. Majauskas, A. Pacevičiaus, K. Pemkaus, B. Radzivano ir J. Šontos, pasiūlė ir suvažiavimas priėmė šias rezoliucijas:

1. Suvažiavimas, solidarai su kenčiančiais broliais ir sesėmis pavergtoje Lietuvoje, smerkia esančią dvasinę, kultūrinę, politinę, religinę ir ekonominę priespaudą. Mes protestuojame dėl ruošiamo projekto įjungti mūsų kraštą į sovietinės Rusijos teritorines ribas. Suvažiavimas įpareigoja PLGS Centro Valdybą kreiptis į J. Tautų generalinį sekretorių, žmogaus Telių Gynimo Sąjungą Genevoje, Europos Saugumo Konferenciją Helsinkyje, informuojant ir protestuojant dėl rusifikacijos vykdymo Lietuvoje.

2. Suvažiavimas protestuoja prieš pavergtoje Lietuvoje žmonių terorui naudojamas psichiatrines ligonines, prieš kankinimus sveikų žmonių valstybų pagalba, prieš laisvės atėmimą. Laisvojo pasaulio lietuviai gydytojai kviečia visus laisvojo pasaulio gydytojus pareikšti protestą prieš tokį kankinimo būdą.

3. Suvažiavimas kviečia ir pageldauja baigti tarpusavio ginčus tarp pagrindinių mūsų organizacijų: VLIK'o, ALT'o ir Lietuvių Bendruomenės. Mes reikalingi vieningumo, tautinio solidarumo, dialogo atradimo ir mellės tarp visų laisvojo pasaulio lietuvių, norint prasmingai ir efektyviai kovoti su Lietuvos pavergėju.

4. Suvažiavimas pritaria ir remia veiksmų priimtą rezoliuciją, padarytą Cleveland'e dėl laisvojo pasaulio lietuvių bendravimo su pavergto mūsų krašto sesėmis ir broliais.

5. Suvažiavimas skatina, kad išsivijos lietuviškas jaunimas gerai pasiruoštų ne tik profesiniam bet ir tautiniam darbui, kurį turės perimti ir tęsti. Tam reikalingas tvirtas lietuviškas auklėjimas šeimoje, mokykloje bei organizacijose.

6. Lietuviai gydytojai, apjungti PLGS, remia ir sveikina kiekvieną kolegą atsiekimą tiek moks-

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS RINKIMŲ REZULTATAI

(Rinkimai įvyko gegužės 19-20 d.)

JAV LB VII TARYBA

asmenys:

Buvo renkami 42 Tarybos nariai. Balsavo 10,440 asmenų.

Pagal balsuotojų skaičių iš atskirų apygardų į Tarybą įeina šie daugiausia balsų savo apygardose gavę asmenys:

VAKARŲ APYGARDOJE
Mažeika, Antanas, 56 m.
Žmuidzinai, Jonas, 41 m.

VIDURIO VAKARŲ APYG.

Kisieliui, Petras, 55 m.
Kriaučeliūnas, Leonas, 52 m.
Razma, Antanas, 50 m.
Bobelis, Kazys, 50 m.
Žumbakis, Povilas, 35 m.
Jasaitytė, Jūratė, 21 m.
Kijauskas, Gediminas, 42 m.
Nainys, Bronius, 52 m.
Jasaitis, Jonas, 46 m.
Trakis, Anas, 60 m.
Vardys, Vytautas, 48 m.
Vaitkevičiūtė, Daiva, 23 m.
Kamantas, Vytautas, 43 m.
Borevičius, Jonas, 63 m.
Ardys, Juozas, 50 m.
Genčius, Rimantas, 19 m.
Blinstrubas, Teodoras, 66 m.
Dundzilienė, Dalia, 35 m.

OHIO APYGARDOJE

Damušis, Adolfas, 65 m.
Urbonas, Jonas, 48 m.
Rugienius, Algis, 38 m.
Kudukis, Raimondas, 33 m.
Lenkauskas, Edmundas, 49 m.
Kutkus, Vytautas, 56 m.
Selenis, Robertas, 20 m.
Yucius, Vytautas, 50 m.

BOSTONO APYGARDOJE

Kapočius, Juozas, 65 m.
Makaitis, Algis, 28 m.

CONNECTICUT APYG.

Vileišis, Petras, 68 m.
Vaitkus, Viktoras, 57 m.
Dzikas, Alfonsas, 34 m.

NEW YORKO APYGARDOJE

Balkūnas, Jonas, 70 m.
Vakselis, Aleksandras, 56 m.
Radzivanas, Vytautas, 27 m.

NEW JERSEY APYGARDOJE

Melinis, Valentinas, 36 m.
Šomkaitė, Rozalija, 48 m.
Šaulys, Algimantas, 33 m.

PIETRYČIŲ APYGARDOJE

Volertas, Vytautas, 51 m.
Zerr-Maciulytė, Aušra, 34 m.
Genys, Jonas, 49 m.

PLB SEIMAS

Buvo renkami 45 Seimo atstovai. Balsavo 10,426 asmenys. (Visose apygardose balsuotojų skaičius buvo toks pat, koks ir Tarybos rinkimuose, tik Vidurio Vakarų apygardoje buvo 14 mažesnis).

Pagal balsuotojų skaičių iš atskirų apygardų į Seimą įeina šie daugiausia balsų savo apygardose gavę

liniame, tiek visuomeniniame lauke.

7. Suvažiavimas sveikina mūsų Diplomatinę Tarnybą ir kitus Lietuvos laisvinimo veiksmus ir linki sėkmės Lietuvos laisvinimo darbe.

/ Parašai /

VAKARŲ APYGARDOJE — 2:
Čekanauskas, Vytautas, 44 m.
Pažiūra, Vladas, 60 m.

VIDURIO VAKARŲ APYG. — 19:

Kriaučeliūnas, Leonas, 52 m.
Kisieliui, Petras, 55 m.
Bobelis, Kazys, 50 m.
Žumbakis, Povilas, 35 m.
Razma, Antanas, 50 m.
Nainys, Bronius, 52 m.
Jasaitytė, Jūratė, 21 m.
Kijauskas, Gediminas, 42 m.
Ambrozaitis, Kazys, 54 m.
Trakis, Anas, 60 m.
Vaitkevičiūtė, Daiva, 23 m.
Vardys, Vytautas, 48 m.
Jasaitis, Jonas, 46 m.
Kamantas, Vytautas, 43 m.
Borevičius, Jonas, 63 m.
Genčius, Rimantas, 19 m.
Kairys, Anatolijus, 58 m.
Kleiza, Vaclovas, 40 m.
Danilevičius, Zenonas, 58 m.

OHIO APYGARDOJE — 9:

Damušis, Adolfas, 65 m.
Urbonas, Jonas, 48 m.
Rugienius, Algis, 38 m.
Zaparackas, Algis, 32 m.
Kudukis, Raimondas, 33 m.
Lenkauskas, Edmundas, 49 m.
Kutkus, Vytautas, 56 m.
Cyvas, Vladas, 58 m.
Klimas, Antanas, 48 m.

BOSTONO APYGARDOJE — 2:

Kapočius, Juozas, 65 m.
Jančiauskas, Povilas, 57 m.

CONNECTICUT APYG. — 9:

Vaitkus, Viktoras, 57 m.
Vileišis, Petras, 68 m.
Dzikas, Alfonsas, 34 m.

NEW YORKO APYG. — 3:

Balkūnas, Jonas, 70 m.
Vakselis, Aleksandras, 56 m.
Raugalas, Pranas, 59 m.

NEW JERSEY APYG. — 4:

Melinis, Valentinas, 36 m.
Dabušis, Viktoras, 62 m.
Jankūnas, Kazys, 63 m.

PIETRYČIŲ APYG. — 3:

Volertas, Vytautas, 51 m.
Zerr-Maciulytė, Aušra, 34 m.
Genys, Jonas, 49 m.

GAUTAS ATSAKYMAS

Dr. Kazys Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, prieš kiek laiko buvo nusiuntęs prezidentui Niksonui telegramą sąryšy su Brežnevo atsilankymu ir Sovietų tarybinių respublikų padalinimų į ekonominius rajonus. Birželio 15 d. Richard G. Johnson, Rytų Europos reikalų direktoriaus padėjėjas atsiuntė atsakymą į tą telegramą. Laiške patvirtinama, kad JAV valdžia tebetęsia savo politiką nepripažinti Pabaltijo Valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą ir remia visų žmonių teisę laisvam apsisprendimui.

ALT INFORMACIJA

NEPRIKL AUSOMA LIETUVA

PLB seimo, įvykstančio Washingtono rugsėjo 30-rugsėjo 3 d., d. komiteto nariai ir PLP centro valdybos atstovai pasitarime, Washington, D.C. Iš kairės: (sėdi) - A. Bačkaitienė, dr. J. Genys, G. Vasaitienė, dr. A. Butkus ir J. Moutaitė; (stovi) - spaudos komisijos nariai A. Vaičiulaitis, D. Lukienė ir H. Brazaitis, dr. S. Vaitužis ir dr. A. Nasvytis.

AŠTUONIASDEŠIMT METŲ AMŽIAUS VIENATVĖ

"Keleivio" redaktoriaus — Jackaus Sondos sukaktį prisimenant

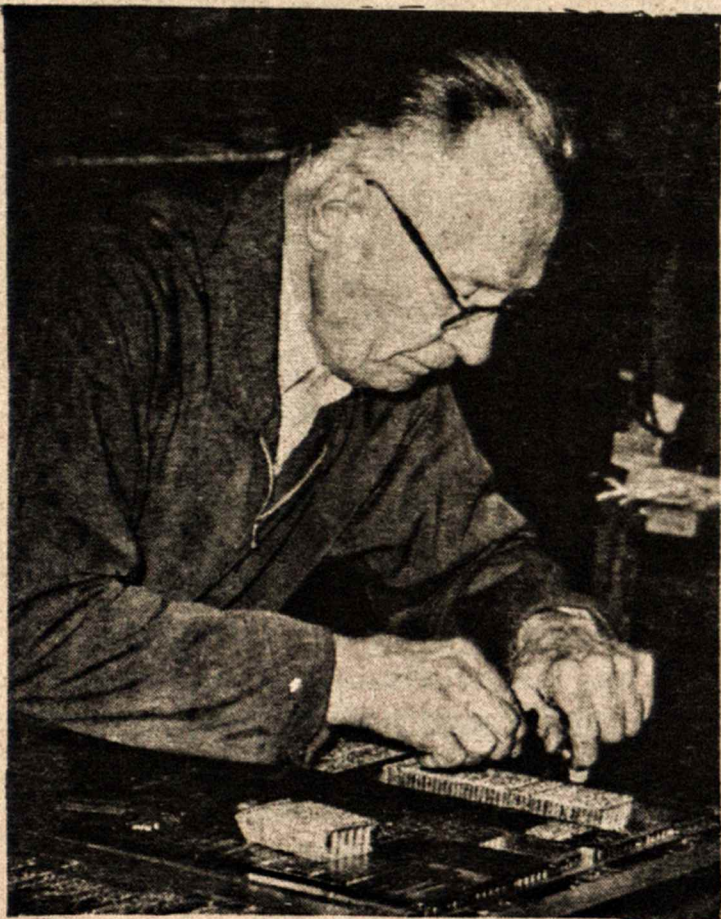
Sraunioji laiko upė neša mus visus nebesulaikomai į praeitį. Visus: ir darbščiai kurtančius įkaltusioj veikloj, ir išdrikus ant laurų maišo miegančius, kukliai tylūs ir garsiai save reklamuojančius, kol tolimoj išnyksta vienas kitam iš akių, pavirstame žila senove ir istorine romantika. Bet kai kurie tos srovės plukdomi mūsų suirusiųjų sielių paskiri kamienai kartais užkliūva už seklumos akmenų arba pakrantės karklų ir atsilieka vieniši lig sekančios pakilusios bangos... Tada mes kraipom galvas juos apžiūrinėdami ir netgi netikime, kad galėjo kadais tokie augti mūsų žemėje.

Vienas iš tokių užkliuvusių ir dar lig šiolei pasilikusiuju mūsų tarpe yra ir Jackus Sonda, o senoviškai — Sondeckis, šių metų sausio 15 dieną jau perplaukęs 80 metų slenkstį.

Jei žmogaus vertę ir jo nuopelnus sudaro tik tai kadais eitos pareigos ir turimi diplomai, tai Jackui Sondai galima jų priskaičiuoti visiškai pakankamai. Be kita ko, ligi 1917 metų jis studijavo gamtos mokslus Petrapičio universitete, 1924 metais Vokietijoje Hallės universitete baigė ekonomiką, 1925-31 m. buvo Šiaulių miesto burmistras, nuveikęs daug didžios reikšmės darbų švietimo ir socialinės apsaugos srity, po to buvęs Šiaulių apygardos ligonių kasų direktorius, ir t. t. ir t. t., vis buvęs, buvęs, buvęs... O dar svarbiau, nuo 1910 m. — žurnalistas, bendradarbiavęs daugelyje laikraščių ar juos net redagavęs, išvertęs Tugan-Baranovskio "Visuomeninė ir medžiaginė kooperacijos prigimtis", M. Liubovskio "Lietuvos istoriją", pats rašęs kooperacijos klausimais, buvęs ilgos eilės organizacijų narys, nuo pat senų laikų socialdemokratas ir dabar jų centro komitete, o dar palyginamai neseniai — Vliko atstovas. Na, ir nuo 1953 m. (taigi, dvi dešimtys metų!) ligi šiol — "Keleivio", Bostone leidžiamo savaitraščio, redaktorius.

To, regis, ir būtų gana. Bet Jackus Sonda yra dar truputį kažkas daugiau, negu visų čia išskaičiuotų pareigų ir nuveiktų darbų suma.

Yra "pareigos" ir jų "atlikimas" ir pareigos ir jų vykdymas. Nuo to ir susidaro tos sumos vertė. Jau būdamas bene 75 metų amžiaus, J. Sonda iškeliaudavo tiesiai nuo rašomojo stalo klabančiu ir visų užmirštu traukinėliu į Vliko posėdžius — kažkur toli, New Yorkan, toliau negu už 200 mylių. Ir vėl tuo pačiu klederu per ilgą naktį grįždavo važiuodamas nusenęs ir vien kumštimis pasiramstydamas nuo rūpesčių apsunkusią istorinio žemaičio galvą, kad nenukristų ant prišiukslintų grindų. Ir saulei tekant — vėl prie rašomosios mašinėlės... Ir taip gana dažnai.

"Keleivio" redaktoriaus paruošia spaudai savaitraščio puslapius.

Kodėl? Dėl to, kad nėra jaunesnių. Kad reikia. Būtinai. Kad sprendžiami tenai kažkokie laisvės kovai svarbūs klausimai. Tai nedera bandyti teisintis nei amžiumi, nei koku kitu negalėjimu.

Daugelio mūsų čionykščių laikraščių redaktorių darbas yra vergija, o "Keleivio" — dviguba. Tas pats Jackus Sonda, nuo saulės patekėjimo kapstydamasis kupetoje popieriu, beviltiškai ieško bent vieno sveikam protui įkandamo straipsnelio, tas pats pro padidinamąjį stiklą stengiasi išpėti vištos koja mažaraščio rašytos korespondencijos turinį, tas pats piausto ir dēlioja eilutes, tas pats 80 metų amžiaus jaunuolis, kažkaip keistai pritūpęs, neša į spausdinimo mašiną 100 svarų švino puslapius ir tas pats jau pajuodusiom ir suskirdusiom rankom maišo smėlą...

Kam visa tai reikalinga buvusiam elegantiškam miesto burmistrui, iškilmingom progom dėvėjusiam blizgantį juodą cilindrą ir baltą šilkinį šaliką aplink kaklą?

Tam, netgi iki šiol dar "nesulaidėjusiam" gal paskutiniam visų prieškarinių laikų džen-telmenui, kurs be gėlių puokštelės rankoje neperžengia jokios svetingos šeimininkės slenkščio?

Kam tai reikalinga Jackui Sondai, kurio mylimas sūnus Saulius — šiandien Lietuvoj ir užsieny išgarsėjęs ir garbės vardais papuoštas muzikas, o mylima duklė Danguolė — įžymi medicinos daktarė?

Negi tik tam, kad iš suodinos redakcijos ir spaustuvės nakčiai galėtų pareiti čia į perkaršusio namo seną landynę pasislėpti nuo lietaus ir vėjo, kai mes savo erdviose rezidencijose turime net atskirą patalpą perpildytam skilviui pamasazuoti?

Visiškai netenka abejoti, kad dar ir dabar Jackus Sonda Lietuvoje būtų sutiktas net "iškilmingiau", negu Juozas Mikuckis ar kuris kitas grįžęs "sūnus palaidūnas". Juk tai vienas seniausiųjų socialdemokratų ir dar jų centro komiteto pareigūnas, buvęs Vliko narys ir antisovietinio laikraščio redaktorius! Galima jau Vilniaus aerodrome užkabinti ordiną! O keliui į "laimingą senatvę" tereikia taip nedaug. Tik "atsiversti". Tik viešai pareikšti, kad 80 metų strapaliojęs menševinės propagandos suklaidintas, o dabar per 8 valandas pamatęs, kame tikrasis "liaudies išganymas". Tik "demaskuoti" čia pasilikusius "buržuazinius nacionalistus" ir "tautos atplaišas". Na, visa tai dar galima pajvairinti viena kita pinkertonine istorijėle, ir gal jau tuo tarpu ir pakaktų.

Bet Jackus Sonda — ne ir dar kartą ne! Jo seni ir jam brangūs principai neparduodami nei už valdišką butą, nei už minkštesnį patalą, nei už sotesnį kėsnį. Lietuvos laisvė, nepriklausomybė ir demokratinė santvarka jam nėra tušti reklaminiai žodžiai. Jis ir šiandien yra nepriklausomos Lietuvos pilietis ir savo paso neiškeitė į jokius patogumus.

Sunkus yra jo nešamas švino luitas, bet užtat — lengva sąžinė. Tamsus jo darbo kambarėlis, tamsi aplinka, tamsi ir priartėjusios senatvės rytojaus diena, bet užtat — jo akys gali šviesiai žiūrėti į žmogų. Šviesesne mintimi atspindi ir jo lakraščio puslapiai, negu bet kada seniau. Ir tolerancija, kokios seniau negalima buvo "Keleivy" įsivaizduoti. Tiek, kiek nuo jo paties priklauso. Nors ir ne viskas nuo jo vieno... Ne be reikalo jis buvo Bostone nuoširdžiai pagerbtas net skirtingų ideologijų žmoniu.

O vistiek — skaudi yra 80 metų vienatvė... 80 metų amžiaus keleiviui, okupanto išvartam iš tėvynės, iš namų, atskirtam nuo savųjų, nemačiusiam nei savo vaikų gimimo valandos džiaugsmo, nei savo mylimos žmonos mirties... A. A. — "Lietuvių Dienos"

MIRĖ DR. JUOZAS PAJAUJIS

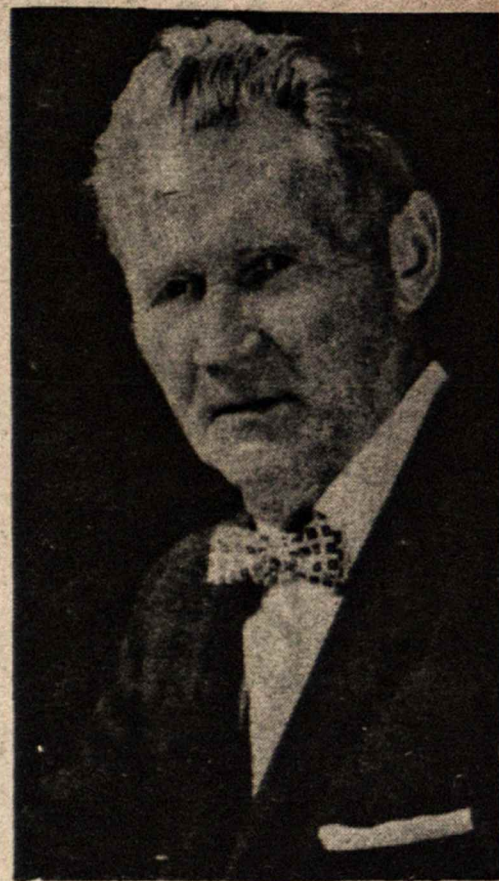
Birželio mėn. 10 dieną New Yorke mirė žymus lietuvis dr. Juozas Pajaujis, 79 metų. Jis buvo punskietis, mokėsi Vilniuje, Berlyne Keele Vokietijoje, kur įsigijo ekon. mokslų daktaro laipsnį.

Nepriklausomybės pradžioje M. Šleževičiaus kabinete buvo spaudos ir propagandos vadovas. Tuo laiku daug rašė ir ragino lietuvius jaunuolius stoti Lietuvos kariuomenėn. Dažnai pats važinėjo po Lietuvą su perskaitomis prakalbomis ir ragino budinti lietuvius kovai už nepriklausomybę. Ir dr. J. Pajaujis pats buvo įstojęs į karo mokyklą, bet valstybinės pareigos vėl pašaukė į aktyvų darbą. Buvo išrinktas į Lietuvos seimą, valstiečių liaudininku atstovu, aktyviai bendradarbiavo su to laiko ministeriu pirminku adv. Mykolu Šleževičiumi.

Po gruodžio 17 d. 1926 buvo įsilijungęs į slapto sukilimo dalyvių eiles ir tuometinis A. Smetonos ir A. Valdemaro vyriausybės buvo nutelstas sušaudyti. Draugai, berods prof. M. Biržiška, kreipėsi į A. Smetoną, kad amnestuotų. Bausmė buvo pakeista kalėjimu ir ištremimu į Prancūziją. Būdamas Panevėžio kalėjime vertė knygas, (mokėjo 14 svetimų kalbų). Gi išnuobodumo eidavo dirbti fizinio darbo su kitais kaliniais. Darant, liejant šalygatvius yra išpaudęs dvi raides J. P. kurios dar ir dabar liko Panevėžio gatvėse (Puzino) kaip istorinės paminklas.

Būdamas seimo nariu padėjo švogeriui Broniui Leonui — Pušiniui išbėgti nuo mirties — sušaudymo. Su K. Požela ir kitais 4 būtų buvęs sušaudytas ir Br. Leonas — Pušinis, kuris laiku išpėtas pabėgo į Vokietiją. Užtat 1941 m. dr. J. Pajaujis buvo B. Leonas Pušinio išimtas iš Vilniaus bolševikų kalėjimo.

Ilgą laiką dr. J. Pajaujis su žmona (Emilija Leonaite) ir 2 dukrelėmis gyveno pietų Prancūzijoje netoli Nicos. Ten daugiausia vertėsi straipsnių rašymu ir kny-

Dr. Juozas Pajaujis

gų vertimu, padedant žmonai perrašant mašinėle. Išvertė daug žymių ekonomistų veikalų kaip Onkin ir kt. ir daug grožinės literatūros klasikų.

Kauno universiteto profesoriai parūpindavo vertimų, kurių dalis buvo spausdinama universitete darbuose — žurnale. Prieš pat karą (berods 1936 m. buvo Prezidento amnestuotas (ar grįžo visiems užsimerkus?) ir apsigyveno Klaipėdoje. Gavo darbą iš karto "Maisto" fabrike. Vėliau prisidėjo prie inž. E. Galvanausko organizuojamo Prekybos instituto kur buvo pakviestas lektoriumi. Klaipėdoje išbuvo iki A. Hitlerio aneksijos, užėmimo Klaipėdos krašto.

Vilnių atgavus ten apsigyveno iš karto turėdamas vertimų biurą, vėliau buvo pakviestas į Vilniaus universitetą profesoriumi. Bet kai užėjo bolševikai vėl buvo pasodintas į kalėjimą, kaip pavojingas lietuvis, patriotas.

Klaipėdoje gyvendamas priklausė slaptai "Žygio" organizacijai, kuri stekė nuversti A. Smetonos vyriausybę, atstatant Lietuvoje demokratiją su visomis politinėmis partijomis, demokratinio selmu.

Visą laiką buvo aktyvus valstiečių liaudininkų partijos veikėjas, jų laikraščių įvairus bendradarbis.

Prasidėjus karui 1941. VII. 22, ir atsikūrus laikinai Lietuvos vyriausybei buvo pakviestas į dr. J. Brazaičio vyriaus-

Nukelta į 13 psl.

LIETUVIŲ KALBA SENOVĖJE

Lietuvių kalba priklauso indoeuropiečių kalbų šeimai. Ji, taip spėjama, atsirado prieš naujojo aknens amžių. Pačioj pradžioj jau turėta prokalbė e tarminių skirtybių tarp Azijos ir Europos kalbų. Laikui bėgant, tarmės dīlėjo, ėmė skilti prokalbė į vairias šakas, tokiu būdu atsirado slavų, germanų, raikų, baltų, (Jaunias ir žūgos, vadinamos aisčių albos), iš kurių išaugo ryna lietuvių kalba.

Baltų - aisčių prokalbė ra gimininga slavų šaai, gramatikoje, garsyne, irčlavime, sintaksėje. albų mokslininkai aiški-a, kad baltų - slavų pro-albė buvo kartu, kiti kad e. Tyrinėtojas Endzely-as tvirtina, jog baltai, yvendami kaimynystėje u slavais, atrado nauja-arių lyčių bei ypatybių.

Baltijos pajūryje, juk iš storijos žinom, buvo ais-tų giminė, jotvingiai, lemgaliai, sėliai, kuršiai.

Jos skylo į kitas kalbas, kaip prūsai, kurie pasida-lino į pietines ir vakari-nes dalis. Tas viskas bu-vo III ir IV amžiuje, todėl jų tarmė kryžlavosi kir-člavime, žodyne ir sin-taksėje.

Palikusiai paminklai, užrašai, taip pat romėnų ir graikų tyrinėtojai tvir-tina, kad tarp Nemuno ir Vyslos gyvenusios gentys tai sulenkėjo, tai suvo-kietėjo. Yra išlikęs 802-ų žodžių prūsų kalbos El-bingo žodinėlis, katekiz-mai, kurie rodo, kad lie-tuvių - aisčių tautos iš jų pasisavino daug žodžių.

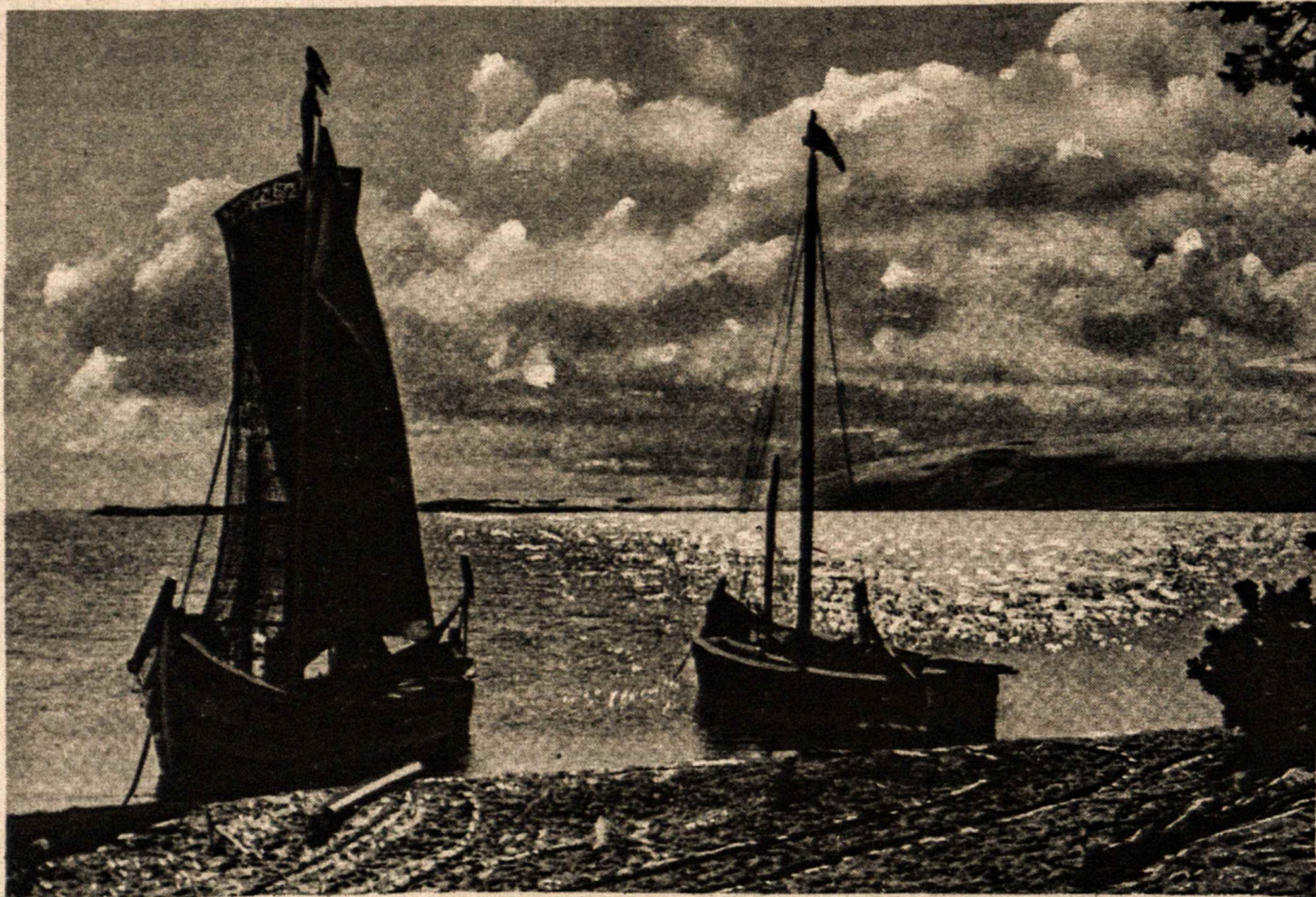
Mums labai yra įdomu, kada iš tikrųjų, prasidėjo tikroji lietuvių kalba. Iš aisčių kalbų, kurlas suda-rė latviai, kuršiai, žiem-galiai ir sėliai. Sakoma, kad lietuvių - latvių kalba pradėjo jau skirtis VII amžiuje po Kr. ir galuti-nai atsiskyrė XII amžiuje. Jų kalboje pradėtos var-toti skirtingos kaitmenī-

nės galūnės, ir skirtingi žodžiai tam pačiam daly-kui. Kitos rytinių baltų - aisčių kalbos išnyko, iki šiol liko tvirtos tik latvių ir lietuvių kalbos. Todėl mes savąją kalbą turime ir žinoti.

Kai lietuvių kalba išsi-skyrė iš latvių prokalbės, atsirado Lietuvos vardas.

Pavyzdžiui, Biržų gyven-tojas dabar vadinamas biržiečiu, Panevėžio - pa-nevėziečiu ir kitų miestų vardais, todėl iš lietuvių vardo susidarė Lietuvos vardas. Toji kalba iš pra-džių apėmė rytuose ir pietuose Baltijos jūros pakraštyje gyvenančias gentis, bet vėliau susida-rė didelis jos centras apie Tilžę. Isrutį, kur gy-veno suduvių, nadruvių,

jotvingių gentys, kurios vėliau asimiliavosi. Tas pat atsitiko su kuršių, sė-lių ir žiemgalių gentimis. Todėl dabar lietuvių kal-ba yra sunki, susidodanti iš prokalbės laikais pa-veldėtų žodžių su įvai-riom galūnėm. Kodėl taip ilgai išliko ta senovinė lietuvių prokalbė? Tur būt todėl, kad senovės lietuviai mažiau bendravo su kitom tautom, buvo to-

NIDOS VAIZDELIS.

(Antroji ištrauka)

VILNIUJE 1919 METAIS

(Ištrauka iš J. Gliaudos romano "Sunkiausių Kelio")

Vyriausybė išgyveno savotišką dilemą. Pinigus ga-vus ir kiek ginklų nupirkus — ar duoti tuos gink-lus kareiviams?..

Gautos paskolos pinigai sudarė didelius rūpesčius. Jiems apsaugoti reikėjo sargybų prie patalpos, kur buvo bankinis seifas. Finansų ministeris Martynas Yčas kreipėsi į generolą Kondratavičių, reikalaudamas skirti sargybas valstybės išdui apsaugoti. Per kelias dienas prašytų sargybų nebuvo.

Esamoji padėtis išvedė Yčą iš kantrybės.

Sugavęs Tarybos namuose visad susikaupusį ir orų generolą Kondratavičių, Yčas ėmė skųstis:

—Pone generole, pinigas mėgsta būti skaičiuoja-mas ir taip pat gerai apsaugotas. Aš pasigendu sargy-bų prie seifo.

Rusas generolas bejėgiai išskėtė rankas:

—Pone ministeri, — pasakė rusiškai, — labai jau man pikta. Įsakiau pirmojo pulko vadui, ir antrojo pulko vadui. O jie man atsakė, kad neturi savo žinioje nė vieno eilinio.

Per banko direktorių Prūsą Yčas atrado karinin-ką Ūsonį. Šiam pavedė surasti bent dvylika lietuvių, galinčių eiti sargybą prie iždinės durų. Visa gi iždinė sutilpo viename kambaryje, kur buvo įtaisytas seno-vinės išvaizdos seifas.

Jaunas ir labai paslaugus Ūsonis kelias valandas lakstė ir klausinėjo, kol atrado įvairiaamžių vyrų bū-relį. Svarbu buvo tai, kad visi buvo lietuviai. Vyrų nebuvo ginkluoti, — reikėjo ryšio su vokiečiais, kad leistų jiems turėti ginklą. Šiaip gi kiekvienas, kurį už-tiktų ginkluotą, buvo smerkiamas mirties bausme.

Po ilgų rūpesčių vyrai gavo po šautuvą, o kari-ninkas Ūsonis — revolverį. Taip spontaniškai susikūrė

pirmas ginkluotas savo kariuomenės būrys. Pareigos buvo garbingos: saugoti Tarybos išdą.

Grįždami iš arsenalo, civiliai apsirengę vyrai nar-siai užmetė šautuvus ant pečių. Jie maršavo gatve, stengdamiesi žengti kojon. Vos įžengė į Katedros aikš-tę, juos apsupo vokiečių patruliai, nuginklavo ir nuva-rė į kalėjimą.

Vargais negalais pavyko vyrus išlaisvinti. Ginklai buvo gražinti. Bet neleido turėti šaudmenų.

Tas pirmasis tuzinas, kuris pateko į istoriją tik bevardžiais eiliniaais, ėjo pamainomis sargybą prie Lie-tuvos pirmosios iždinės. Jie buvo ginkluoti šaltuoju ginklu. Kas minutę galėjo lupti prieš šaudmenimis svaidančius banditus.

Iždinė ir Finansų Ministerija tilpo dideliame na-me, Jurgio prospekto pradžioje. Namas buvo pažy-mėtas trečiu numeriu. Čia ėmė lankytis visų žinybų žmonės. „Jurgis numeris trečias“ — tapo populiarius posakis, einant kuriam pareigūnui „medžioti pinigų“. Reikalų buvo daug, tad pinigų reikėjo visur. Visi skun-dėsi, kad kiekviename žingsny vokiečiai vis dar truk-do lietuvių iniciatyvą.

Civilinės valdžios komisaras Zimmerle klaidino lietuviais. Jis lygiagrečiai vedė derybas su žydais, len-kais ir gudais. Vilnių laikė lenkų miestu. Stengėsi juo ilgiau matyti lietuvius neginkluotus, kad lengviau būtų derėtis dėl daugybės smulkesnių reikalų.

Fronto linija sustojo keistu zigzagu atokiau nuo Vilniaus, — prie Liepojos ir Romno geležinkelio. Ir tiktai visiškai bolševikų nepajėgumas dėl transporto sunkumų sulaukė juos nuo prasiveržimų kur nors ar-čiau. Komisaras Joffe, aukšto rango figūra sovietų žy-mūnų grandinėje, vedė derybas su vokiečiais dėl visos Lietuvos teritorijos perdavimo be mūšio. Vokiškieji sol-datenratai tam pritarė. Ir jau plito gandai, kad Rusija ir Vokietija sutarė perduoti Vilnių rusams sausio penk-tąją. Atrodė, Kapsukas nesuskubo vyti įvykių.

Šitame chaose, kur reikėsi Tarybos konvulsijos valdyti teritoriją, o pirmojo Ministerių Kabineto pa-

liau nuo didesnių kelių. Pati lietuvių kalba pamažu vis keitėsi. Jei pažvelgsime kad ir į Doneičio žodyną ir šių laikų mūsų tarmę, rasime didelių skirtumų. Tie skirtumai pasirodo ir net kai kuriose Lietuvos dalyse, sakysim, žemaičių kalba skyriasi nuo dzūkų, kupiškėnų nuo suvalkiečių. Tik XVI amžiuje prasideda paminklinis lietuvių kalbos istorijos laikotarpis. Nors dokumentinės medžiagos maža iš anų laikų, tačiau yra faktas, kad lietuviai ją naudojo labai svarbiems įvykiams aprašyti. Randame ją Mažvydo, Daukšos, Širvydo, Kleino lietuvių rašiniuose. O laisvės metais, juk mūsų kalbos žinovas, vadinamas kalbos tėvu Jablonskis išlygino tą kalbą, jos tarseną, išleido vadovėlį. Mūsų laikų gyvieji kalbininkai, kaip Balčikonis kuris net redagavo visus Jablonskio raštus, pripažino, kad Jablonskio vaidmuo, mūsų kalbos suvienodinime labai didelis. O nesenai nužudytas pavergtoje Lietu-

voje didelis kalbos žinovas prof. Kazlauskas, tikrai dirbo šių laikų kalbos tolubiname, nes matome kokia dabar kalba Lietuvoje.

Čia trumpai sutraukus, ši seną lietuvių kalbos istorija mums rodo, kad lietuvių kalbai didžiausią pavojų sudaro lietuvių išsibarstymas, o jos išsilaikymas priklauso nuo gyvenimo kartu. Argi mūsų proseneliai tai neparodė savo kalbos išlaikymu. Nesvarbu kuriam žemės rutulyje lietuvis begyventų, jei jis myli savo prosenelių kilmę ir kalbą, gali ją vartoti, mokintis, ir pasaulio situacijai pasikeitus, galės ramiai grįžti Lietuvos kraštan, pasididžiuodamas, kad gali kalbėti savo kalba, kaip ir ten iškentėję priespaudą. Juk kalbos nereikia sunkiai nešioti, tik ją išmokti ir palaikyti. Jei žydai tūkstančius metų per tikybą ir savo užsispyrimą išlaikė savo kalbą, tai kodėl mes lietuviai to negalim tesėti ir mylėti?

Kazė Brazdžionytė

Ištraukos iš "Metai" KRISTIJONAS DONELAITIS

Ant, žiemos narsai jau vėl rūstaudami grįžta,
Ir šiaurys pasišiaušęs vėl mus atleikia gandint.
Vei! kaip ant ežerų visur langai pasidaro,
Lygiai, kaip, antai, stiklorius įdeda langą.

Ak, jau ben ir reik; Kalėdų didelė šventė
Artinas, ir Atpentai nor poryt pasibaigti.
Rudenis, ans drambrys, perdaug nemandagiai drėbdams
Ir besivolioldamas purvuos, mus vargino skaudžiai

Tikt girdėkit, kaip Benediksas žąsina pjauja,
Ir kaip Paikžentis pasiritęs aviną smaugia.
Vauškus savo namams vienragį bulių stekena,
O Mykols darže taip smarkiai svilina kuilį,
Kad per mylių dūmai, nei debesiai pasikėlę,
Saulę su žvaigždėm ir šaltą mėnesį tamsin.

stangos administruoti tą teritoriją visišku padėties nuvedimu į nesąmonę — buvo naujas vokiečių manevras. Jie pasiūlė Tarybai perimti savo žinion vokiečių įtaisytas įmones. Tai buvo elektros stotelės, lentpiuvės, įvairūs fabrikėliai, telefono bei telegrafo linijos ir tiltai. Vokiečiai žadėjo visa tai perleisti lietuviams, jeigu jie pasižadės vėliau sumokėti perimtų objektų kainą.

Galimas dalykas, kad tas absurdiškas pasiūlymas, vokiečiams jau sutarus teritoriją perleisti bolševikams, Militarverwaltungs vadui pulkininkui Volfui atrodė diplomatinė gudrybė.

Turėdami Lietuvos Tarybos pasižadėjimą sumokėti, vokiečiai buvo įgalinti reikalauti atlyginimo už tą turtą iš atsilenkančių bolševikų. Pulkininkas Volfas ir jo prekybos skyriaus vedėjas Zacharijas dvi savaites skaičiavo perduodamo turto vertę, kol prieš pat Kalėdas įteikė įvertinimą Lietuvos Ministerių Kabinetai. Visa tai buvo verta, vokiečių nuomone, aštuonis šimtus milijonų markių.

Yčas griežtai atsisakė perimti turtą. Sakėsi neturįs tam perėmimo darbui tinkamo aparato. Jam suorganizuoti paprašė iš vokiečių šimto milijonų markių paskolos. Zacharijas skubiai išvyko Berlynan. Prieš pat Kalėdas buvo gauta jo telegrama. Reikalaujama paskola — šimtas milijonų markių — buvo paskirta. Vokiečiai skubėjo įkišti tas įmones, kurias jie pastatė Lietuvos žemės resursų alinimui, į lietuvių atsakomybę. Jie pareikalavo Yčą drauge su Tarybos pirmininku Antanu Smetona atvykti Berlynan sutarčiai pasirašyti.

Prieš pat Kalėdas išskubėjo Lietuvos delegacija ir į Paryžiaus Taikos konferenciją. Tają delegaciją sudarė: Voldemaras, Yčas, Rozenbaumas ir Semaška.

Anomis dienomis Vyriausybei ir Tarybai susitėkusi skubių reikalų gausa atokiau stovintiems atrodė bėgimu iš Lietuvos.

Prieš pat Yčui išvykstant, į Tarybos būstinę įbėgo

Liudas Gira ir Vytautas Bičiūnas.

— Aš kalbu krikščionių demokratų vardu, — kunuliavo Bičiūnas. — Reiškiu frakcijos protestą. Atsakingų kabineto narių bėgimas iš Lietuvos teikia didelį psichinį smūgį visiems, kas dirba dėl Lietuvos valstybės atstatymo.

— Taip negalima, taip negalima! — rėkė Gira ir grėsmingai mostikavo trumpomis savo rankomis. — Aš kalbu visos Lietuvos vardu!

— Mes neatstatysime Lietuvos, neturėdami pinigų, — atkirto Yčas, kurį dar užtiko būstinėje.

— Jūs negalite apleisti tėvynės, — užsoko ant storo ir sunkaus Yčo mažytis ir lengvutis Gira.

Pakėlęs balsą, Yčas atrodė įdūkęs.

— Mes važiuojame pinigų parvežti, važiuojame garantijų gauti iš kitų valstybių, reikalingų Lietuvai susitverti.

Jis pažiūrėjo iš viršaus į apačią, į nirštantį Girą ir pasakė:

— Jeigu toks esi gudrus, tamsta apgink Lietuvą su savo kumščiais.

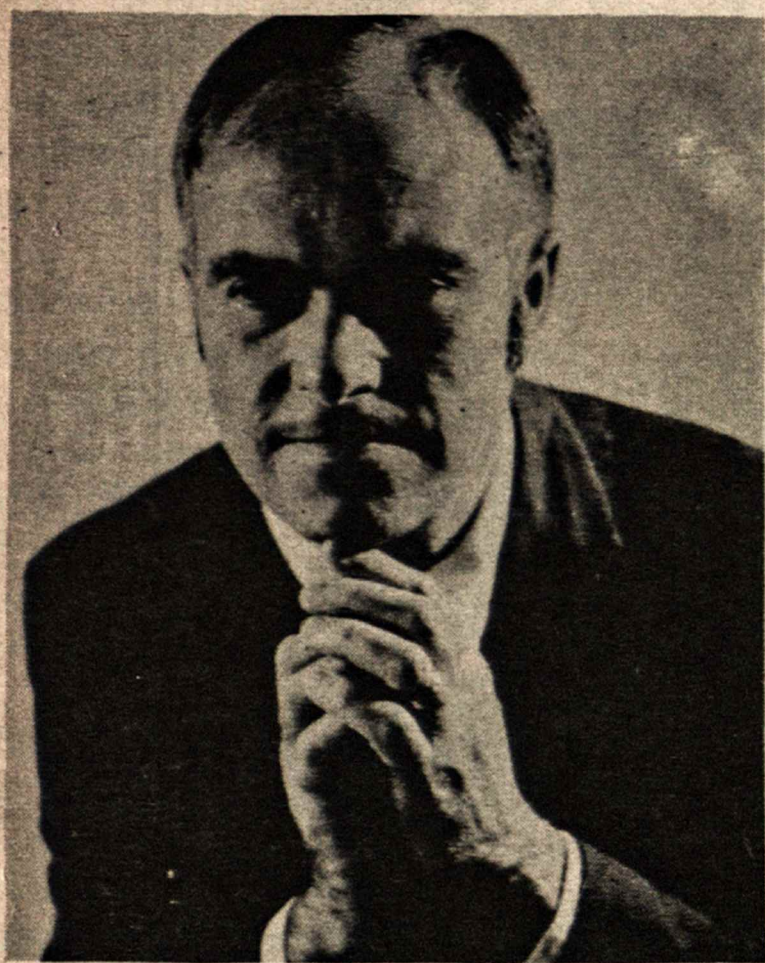
— Jūs bėgate iš Vilniaus, bolševikų pabūgę, — staugiu kaltinimu prabilo Bičiūnas. — Bolševikai jau Daugpily. Vokiečiai bėga, ir jūs bėgate kartu.

— Mes negalime ginti valstybės su plikom rankom, — kirto Yčas. — Mes neturime pinigų. Mes nepajėgiame pirkti ginklų. Kada turėsime pinigų, atsiras kulkosvaidžiai ir šaudmenys.

Po trumpo ir smarkaus susikirtimo jie išsiskyrė priešais.

Bus daugiau.

* KULTŪRINIS PUSLAPIS *

Faustus Strolia

Muz. Faustui Stroliai yra ne naujiena dirbti su jaunais monėmis. Jis savo muzikiniiais sugebėjimais jau pasireiškė 'okietijoje, kaip chorvedys ir vargonininkas. Dirbdamas arbo kuopose, su vyrų chorą koncertavo Bamberge, 'aiserlaurterne ir Bad Kreuzenbacher. Su oktetu ir sol. iustikaite koncertuodamas, apvažinėjo beveik visą 'okietiją. Atvažiavęs į Čikagą dirbo lituanistinėse nokyklose, vadovavo vaikų ansamblui, dėstė muziką Čikagos Aukštesniojoje Lituanistinėje mokykloje. Nuo 1961 n. vadovauja Lietuvos vyčių chorui. Vasaras praleidžia aunimo stovyklose, bemokydamas stovyklautojus lietuviškų lainų.

SERENADA

JONAS AISTIS

*Kai nublykšta skliautai ir dar vien tik vakarė
Kaip sidabro drugelis plasojo viena,
Sušiurena platano šakelės nukarę
Ir iš tolo atplaukusi meilės daina...*

*Ilgesingi nemarūs troškimai atbunda,
Tartum žvilgsnio gražaus ir gėmė ir gėla —
O kad vakaras virstų į milžiną skundą
Ir taip nuolat kuždėtų vakarė tylą...*

*O kad prieteliaus toly paskendusiam lange
Suplasnotų sidabro drugelis žvainus —
Prakalbėtų visa tad nublyškus padangę,
Atminimų vėjelis padvelktų švelnus...*

*O kad tujei tada, rodos, lange rymotum,
Atsidėjus klausytum vakarės tylos,
Tai sidabro drugeliais tavęsp nuplasnotų
Šitie žodžiai, pilni nematytos gėlos!..*

Jonas Aistis

Nemuno legenda

Ledynų saulės ištirpdytų
Vandens gausumo pilnumu
Tekėjo Nemunas į rytus
Tvindyti upių svetimų.

Ir tai ne pasaka, ne mitas:
Kadaise, už laikų žaros,
Tekėjo Nemunas į rytus,
Kaip nūn jis teka vakaruos.

Nekis srovės kryptis pakitus...
Dabar jau niekas netikės,
Kad vėlei Nemunas į rytus,
O ne į vakarus tekės!

Apie mūsų žymiojo poeto Jono Aisčio mirtį (1973 .VI. 13) parašė straipsnius įtakingasis JAV - ių dienraštis "Washington Post" (birželio 16 d. numeryje) ir, taip pat Washington' e leidžiamas, dienraštis "The Sunday Star and Daily News" (birželio 17 numeryje).

... Trupinėliai ...

(Iš mūsų tautosakos /

- Prie darbo - kaip gaidys, prie valgio - kaip arklys.
- Skola ne rona - neužgy.
- Aš jam kalną pyliau, jis man duobę kasa.
- Kas lengvai žada, tas sunkiai duoda.

Buvo vienas tėvų sūnus labai didelis tinginys. Niekaip negalėdavo o priversti dirbti. Ilgai vargo tėvas su tuo tinginiu ir nieko neiš-rargo. Pagaliau jis tarė sūnui :

- Kad nenori dirbti, tai nevalgyk. Eik iš mano akių, bus lengviau ir tau, ir man. O kai nebegausi valgyti, imsies darbo.
Ir tėvas išvarė tinginį sūnų.

Tinginys išėjo iš tėvo namų ir atsigulė pamiškėje. Išalkęs nežinojo ką daryti. Nuliūdo ir ėmė verksti kaip vaikas. Tuo metu medyje kaž-kas sužžė ir - pliumt kepalas duonos nukrito ties tinginiu! Jis ištiesė koją, norėdamas kepalą prisitraukti. Bet kepalas pasirito tolyn. Tada tinginys griebė jį rankomis. Kepalas vėl pasirito tolyn. Dabar tinginys atsistojo ir priėjęs norėjo griebti kepalą. Bet kepalas, lyg vėjo neša-nas, ėmė riedėti tolyn. Tinginys šoko vytis, kepalas tolyn riedėti. Tinginys taip gaudė duoną, ligi parkrito žemės iš didelio nuovargio. Tada ir duona sustojo.

Tinginys paėmė duoną ir ėmė valgyti galvodamas : " Matau, kaip sunkiai duona uždirbama. O aš noriu ją valgyti dykas būdamas.... Įrįšiu pas tėvą ir dirbsiu kaip visi ".

Tinginys sūnus sugrįžo pas tėvą ir ėmė dirbti kaip visi žmonės.

Parinko B.V.N.

JEAN - BAPTISTE ROY - AUDIT iš račiaus pasidarė garsus Quebec'o dailininkas. Jis mėgo kopijuoti religinius paveikslus ir taip išmoko tapyti. Jo darbai neseniai buvo eksponuoti Que-bec'o muziejuje. Ši reprodukcija paveiklo (Kristaus krikštas) yra Deschambault parapijos nuosavybė. Dailininkas mirė 1849 metais, pakeliui į Europą.

PRABĖGOMIS...

Nevisai taip kaip tasai legendarinis paukštis iš pelenų, gal labiau lyg žuvis iš dugno, prisikelia vėl šios pastabos. Prisi-kėlimu pavadinti tokį smulkų įvykį beveik šventvagystė. Betgi šiais krikščioniško bendravimo laikais tikiuos, atleidimo, juoba, kad dar anais se-
 ... kietos moralinės
 ... žūros laikais tokių stebuklingų nutikimų bū-
 ... ta. Prisimeniu kaip " Me-
 ... tūgių " autorė, kuri tame pačiame katalikiškame dienraštyje buvo barama už jos eilių nepadorų šventvagiškumą, po kelių mėnesių tapo apglėbta ir apdovanota to paties dien-
 ... raščio už jos, labai jau religiška pakrautą, kon-
 ... kursinį romaną.

Kalbant apie stebuklus moralybes, norisi ke-
 ... llais žodžiais pasibelsti į A. Tyruolio "grožio uolą". (Pastarąjį posakį pasi-
 ... skolinau iš vieno stovyk-
 ... linių laikų atmintino Ana-
 ... tolijaus Kairio eilėraš-
 ... čio). Pirmiausia, mane stebino ir tebestebina, kad beveik nei vienas griežtų bei teisingų kri-
 ... tikų (nukaukavę nevieną
 ... mial talentingesnį ra-
 ... toją) nėra nei žodelio
 ... are apie A. Šešplaukio-
 ... Tyruolio pasibalsėtinius vertimus. Juos skaitant susidaro išpūdis, kad visi genialūs pasaulinės lite-
 ... ratūros poetai (Goethe, Schiller, George, Rilke, Shakespeare, Chauser etc.
 ... etc.) tebuvo paprasčiausi grafomanai, nesugebą
 ... sueiliuoti nei vieno pado-
 ... raus posmo. Dar daugiau: atrodo, kad jie visi, šie
 ... nįjai, plagijavo A. Ty-
 ... uolį. Tikras stebulas. Ar ne?

Š.m. birželio mėn. 9 dienos kultūriniame priede teko skaityti to paties A. Tyruolio rašinį " Iš atsiminimų apie šviesųjį Mykolą Vaitkų". Iš tiesų, šviesesnio žmo-
 ... gaus ir poeto, troškusio tyro grožio bei gėrio, (kad ir išreiktą pomairo-
 ... ninės kartos kiek archa-
 ... iška forma) mūsųose ne-
 ... buvo. Ne apie mirusį

poetą Mykolą Vaitkų no-
 ... riu kalbėti. Neseksiu garbaus dr. J. Griniaus liūdnu pavyzdžiu (o jis
 ... juk klečiausias dogma-
 ... tiško dorio gynėjas!) prie Antano Škėmos neseniai supilto kapo. Kalbėti no-
 ... riu apie A. Šešplaukio-
 ... Tyruolio rašinį. Tiesą sa-
 ... kant, tik vieną jo dalį. Ten A. Tyruolis kukliai cituoja savo eilėraščių, skirtą ve-
 ... teranui poetui ir nuslūstą jam jo 65-ojo gimtadienio proga. Neiškenčiame (kaip sakoma!) jo nepacitavę. Štai, jis :

Dar saulę vejuosi - toll vakaruose
 Nuskendo ji marių galmėsin ; jos gandą
 Dar neša man spindulio ragos - tą dažą,
 Tą grožį, kurs dievišką burtą atvožia...

Bet veikia - brėkšmė jau šviesos nebeteikia :
 Užplūsta tamsa pragaištingiausiais gūslais
 Man sielą, verdenėm užliedama gėlą,
 Jog minės ją ryto telaukiu - vien ryto auksinio...

Šią nykią tamsos naktį saulei išlikęs,
 Vėl grišiu susyt su ja mylimu ryšiu,
 Kaip kūdikis, kai jo gyvybei vien buči
 Jo motina, galinti meilės jam duoti.

- - -

Toliau Tyruolis taip rašo: " Pro simbolinį šy-
 ... dą eilėraščio pagrindinė mintis gal ir nėra taip lengvai išskaitoma, nors ir nujaučiamas ryšys su nušvitusios dulkės poeto siekimais"... O, kad taip būtų! Bent aš nieko nei nesuprantu, nei nujaučiu. Pasirodo, ne aš vienas. Štai ką, anot paties Ty-
 ... ruolio, jam atsakęs M. Vaitkus: " Vaitkus rašė: skaičiau, sako, ir skaičiau eilėraščių ir vis negalėjau dasiprotėti, kas juo no-
 ... rėta pasakyti, bet dabar jau aišku. Atseit, patai-
 ... kyta pūsti į tą pačią dū-
 ... delę! "

Žvilgtelėkime į tą dū-
 ... delę iš arčiau. (Beje, dar trys, labai panašūs į šį, M. Vaitkui dedikuoti ei-
 ... lėraščiai, atspausdinti tame pačiame kultūriniame priede). Jeigu taip bū-

tų kas nors grojęs, saky-
 ... sim, prieš Strazdelį ir Baranauską gal būtų galima tokios melodijos ir pasiklausyti, bet šian-
 ... dien!... Tik pasiklausy-
 ... kim: "gelmės in?... gandą
 ... ne š a spindulio r a-
 ... sos?... tą dažą?... bur-
 ... tą a t v o ž i a ???....
 ... šviesos n e b e t e i-
 ... k i a?... Jog minės ją?...
 ... s u s y s u j a?... " ir t. t.
 ... ir t. t. Jeigu tai yra poe-
 ... zija, tada mano pažista-
 ... mas geležinkelio raštinin-
 ... kas p. Jacinkevičius, 1939-40 metais rašęs valdiškus pranešimus, turėtų būti minimas kar-
 ... tu su Malronu.

Henrikas Nagys

Dailininkai A. ir A. Tamošaičiai.

ARTĖJA SUKAKTIS

Dailininkai Anastazija ir Antanas Tamošaičiai netrukus, su džiaugsmu ir pasididžiavimu, švęs sa-
 ... vo Dailės Studijos įkūri-
 ... mo Kanadoje 25 metų su-
 ... kaktį. Šią šventę Montrea-
 ... lio lietuviai planuoja kuo įdomiausiai ir iškilmin-
 ... glausiai paminėti, nes ji bus ir visiems mums la-
 ... bai reikšminga ir svarbi. Šiuo metu dailininkė Anastazija Tamošaitienė

dalinsasi savo patyrimu ir talentu Dainavos stovyk-
 ... loje, atidarydama mūsų liaudies meno turtų skry-
 ... nią jauniems. Kokia tai puiki mintis! Kaip gera būtų, kad šią vasarą ir kitomis progomis mūsų iškilioji menininkė ir dailininkas Antanas Ta-
 ... mošaitis turėtų daugiau progų susitikti su jauni-
 ... mu ir konkrečiai su jais padirbėti. Tikimės ir lin-
 ... kime, kad tai bus galima įgyvendinti. b.

LAŠAS PO LAŠO UOLA PRATAŠO

Šiuo atveju uola - tai komunistinės valstybės struktūra. Nepaisant jos " kietumo ", ji neišvengia patalsų, įnešamų gyvenim-
 ... man milijonų šalies gy-
 ... ventojų, nenorinčių tapti režimo robotais. Tik žvilgtelėkim kas naujo pastaraisiais metais vyksta komunistų " roju ", ką nesenai žurnalas " TIME " nevisai vykusiai " Salamizdatu " pavadino. Reikalas čia toks : viešai žinoma, jog komunistinė-
 ... se šalyse valstybinis pre-
 ... kybos aparatas nesugeba paskirstyti gyventojams būtinais reikalingų prekių : visada vienu trūksta, o kitų perteklius. Tuo opiu reikalu rūpinasi patys gyventojai. Europos vi-

durio valstybių bloko gy-
 ... ventojų keliavimai į už-
 ... sienį beveik nevaržomi. Praėjusiais metais apie 35, 000, 000 turistų lan-
 ... kėsi užsieniuose. Tie tu-
 ... ristai, kaip taisyklė, mie-
 ... lai jungia kelionės malonumus su nauda - speku-
 ... liaciniais patogumais. Pvd.: čekai, - jie gerai žino kur ir ką reikia vež-
 ... ti. Vykdamas Rumunijon, čekas pasirūpina teksti-
 ... lės prekių, tamsių akinių ir kortų, nes Bukarešte ir Konstancoje tai defic-
 ... itinės prekės. Sovietų są-
 ... jungon čekas veža Bato avalinę, kojines ir melynus " džynsus ". Rytų Vo-
 ... kietijon - vaisius ; Ven-
 ... grijon - moteriškas lie-
 ... menėles, gorsetus ir ko-

jines - kelnes ; Bulgari-
 ... jon - tekstilę, avalinę ir autovežimį dalis. Visas tas prekes jis parduoda vietine valiuta, spekulia-
 ... cinėm kainom, ir tas jam apmoka atostogų išlaidas, juoba, kad jis dirba dvi-
 ... gubu pelnu, t. y. : prekę pelningai parduoda arba keičia į tą, kuri jo šalyje taipgi pelningai " praran-
 ... dama ". Vengrijoje jis per-
 ... ka salami/ del to " TIME " ir vadina juos " salamiz-
 ... datais ". Sovietų sąjungo-
 ... je perka vėdą, ir, keista, - kavą, o retkarčiais so-
 ... vietiškus automašinus at-
 ... sargines dalis, arba kil-
 ... nojamuosius spalvuotus TV aparatus. Iš Rytų Vo-
 ... kietijos į visas kitas ša-
 ... Nukelta į 12 psl.

LITHUANIAN

GMT	SEKMADIENIS	PIRMADIENIS	ANTRADIENIS	TREČIADIENIS	KETVIRTADIENIS	PENKTADIENIS	ŠEŠTADIENIS	Liet. Laiku	Bangos	MHz MC
1430-1500 and 1700-1730	Naujiens ir Komentarai Lietuvių Veiklos Apžvalga Žinios Reportazai	Naujiens ir Komentarai "Kuriantioji Amerika" Kultūriniai ivykiai Sportas	Naujiens ir Komentarai Ekonominis Gyvenimas Muzikas Iškiliųjų Asmenys	Naujiens ir Komentarai Jaunimo Vaidelės Mūsų Pasaulis Amerikana Ivykių tonas	Naujiens ir Komentarai "Amerika Šiandien" Moksas Technika Išradimai	Naujiens ir Komentarai Spaudos ir Žurnalių Apžvalga Amerikana	Naujiens ir Komentarai Savaitinė Apžvalga Religines Žinios	1730-1800 ir 2000-2030	19 31 49	15.27 9.56 5.99

LAIKOS LIETUVIŲ KALBA

PIRMOJI KANADOJE

Lietuvos karaliaus Mindaugo šaulių kuopa Montrealyje rugpjūčio mėn. 3-4-5-d. d. "Baltijos" stovyklavietėje rengia pirmąją Kanadoje šaulių 3-jų dienų kultūrinę stovyklą.

KLB "Baltijos" stovyklavietė yra puošnių Laurentijos kalnų aplinkumoje, prie žavėtinai gražaus Lac Sylvere ežero, netoli St. Donat apie 100 mylių į šiaurę nuo Montrealio, važiuojant autoroute arba 11 keliu.

"Baltijos" stovyklavietė yra pamėgtoji Montrealio lietuvių jaunimo stovyklavimo vieta. Turi atskirus berniukams ir mergaitėms tinkamus pastatus, elektrą, vandenį, virtuvę ir salę. Ežero pakrantėje pulkų maudymosi paplūdimą. Vietovę puošia aukštų kalnų pašlaitių žaluma bei nemažai ir pulkaus ežero vaizdas. Pakrantėse yra iškūrusių apie 20 lietuviškų vasarviečių.

Pirmajai Kanadoje šaulių 3-jų dienų kultūrinei stovyklai rengti, prie L.K. Mindaugo šaulių kuopos valdybos sudaryta atskira rengimo komisija: stovyklos vadovas - J. Šiaučiulis, pavaduotojas - koordinatorius - A. Mylė, komendantas - Ig. Petrauskas, meno vadovas - V. Sušinškas, ūkio reikalams - St. Reutas ir J. Babrauskas, vyr. šeimininkė - M. Kasperavičienė, šaudymo vadovas - B. Kasperavičius.

Stovykloje gali dalyvauti ir nešauliai. 3-jų dienų stovyklavimo mokestis, įskaitant nakvynę ir maistą: suaugusiems - 15.00 dol., jaunimui (iki 15 metų) vienam - 10.00 dol., dviem iš vienos šeimos - po 7.50 dol.

Registracijos laikas iki š.m. liepos mėn. 29 d. registruojamasi šiuo adresu: Aug. Mylė, 105 Monette St. LaSalle, 650, P.Q. Canada. Tel: 365 - 0353.

Tikimasi didesnio skaičiaus stovyklautojų, o stovykloje yra tik ribotas skaičius lovų ir matracų, todėl pirmenybė teikiama bus moterims ir svečiams. Prašoma atvykstančius į stovyklą pasiimti savo paklodes, pagalvėles ir antklodes, arba miegamuosius maišus.

Mindaugo šaulių kuopos valdyba maloniai kviečia visus Kanadoje ir JAV esančius šaulius šioje stovykloje dalyvauti. Ypačingai nuoširdžiai kviečiamas jaunimas, kuriems bus progos pažinti šaulių veikimo gaires, o vyresniesiems prisiminti nepriklausomybės laikų kariuomenės ir šaulių buvusias stovyklas. Laiko liko nedaug, paskubėkime, nepraleiskime progos nors kartą metuose gamtos aplinkumoje pabuvoti didesnėje šauliškoje šeimoje. Ypačingai montrealiečiai Mindaugo ir Neringos kuopų šauliai pajuskime didesnę šauliškos dvasios plakimą ir joje dalyvaukime.

J. Šiaučiulis

● Birželio mėn. 9 d. kuopos būstinėje įvyko L. K. Mindaugo šaulių kuopos, moterų skyriaus susirinkimas, kuriame dalyvavo ir dalis kuopos valdybos vyrų. Susirinkimą atidarė skyriaus vadovė š. J. Jukonienė, sekretoriavo kuopos sekretorius P. Garbys. Skyriaus pirmininkė padarė praėjusio laikotarpio skyriaus veiklos pranešimą. Moterų skyrius bendroje kuopos kasoje turi virš 100.00 dol. savo numatytai veiklai plėsti. Paklijoje nuotaikoje, aptarė savo veiklos pagyvinimo būdus, bei visokeriopą talką broliams šauliams, o ypatingai ruošiamai 3-jų dienų stovyklai.

Persiorganizavo savo valdomose organuose, t.y. iki visuotinio kuopos narių susirinkimo skyriaus vadove patvirtinta š. Jul. Jukonienė, ir pavaduotoja š. M. Šiaučiulienė.

Po susirinkimo buvo pasivaišinta sesių paruoštais skaniais užkandžiais.

● Birželio 23 d. šeštadienį L.K. Mindaugo šaulių kuopa p. P. Skruibio vasarvietėje surengė Joninių laužą, kurioje dėl oro kaltės negalėjo dalyvauti didesnis svečių skaičius. Tačiau Joninių laužo programa praėjo įdomiai ir sklandžiai. Veikė loterija, laimės ratas ir bufetas. Laužo meninę programą atidarė kuopos vald. pirmininkas V. Sušinškas. Apie Joninių reikšmę trumpą apibūdinimą paskaitė J. Šiaučiulis, deklamavo A. Mylė, savo kūryboje pasirodė V. Sušinškas ir J. Jukonienė, kurie susirinkusios publikos buvo šiltai priimti. Loteriją pravedė N. ir Br. Bagdžiūnai, plokštelių muziką - A. Kalvaitis. Laimės ratą sumaniai pravedė A. Žiukas, bufetą tvarkė A. Mylė ir J. Babrauskas, įvažiavimo mokestį rinko St. Reutas. J. Š.

Chicago Vytauto Didžiojo šaulių kuopos atstovai L.Š.S.-gos suvažiavime š.m. balandžio 14-15 d.d. Detroite, Mich., USA.

JONINĖS ŠAULIŲ ŠVENTĖ

Joninės šv. Jono krikštytojo diena, vasaros pradžios, gražiausio laikotarpio šventė. Neveltui ją Lietuvos šaulių s-ga pasirinko savo švente, nes tai daugiausiai turinti tradicijų ir todėl lietuviui miela šios dienos šventė.

Lietuvos nepriklausomybės metais, šauliai ją

saulėleidį, ir grįždavo jai rytmečio rasai krentant.

Mėgo šią šventę, šauliai ir mokėjo ją ruošti. Augančiam Lietuvos jaunimui su Joninių tradicijomis skiepijo ir savos tėvynės meilės idėją, karinio pasiruošimo formoje. Neveltui, kai mūsų kraštą užgulė sunkios bandymų dienos, ne vienas iš jų, o šimtai begindami

Iš L.Š.S.-gos atstovų suvažiavimo balandžio 14-15 d.d. Detroite, dalis kanadiečių atstovų. Nuotraukos J. Šiaučiulio.

ypatingai gražiai švęsavo puoselėdami ir atgavindami visas su ja surištas senas tradicijas ir iškeldami naujų švęstų būdų. Visoje Lietuvoje Joninių išvakarėse, ūpių, ežerų, pakrantėse, pilialkalniuose ir šiaip aukštesnėse vietose, suliepsnodavo dideli laužai. Prie jų, iš plačių apylinkių, miestelių, vienkienių ir kaimų, suėdavo, suguždavo birželio žalumų žydintis jaunimas. Iš jų krūtininių išsiliūdavo skambioji lietuvių širdžiai miela daina, nuo kurių išsislapytydavo vidurnaktyje "besimaudančios laumės". Ilgai skambėdavo jaunystės juokas, ilgai ieškodavo paslaptingojo "paparčio žiedo". Susirinkdavo prieš

savo gimtosios žemės laisvę ir Joninių tradicijas puoselėja jas ir tremtyje, yra rengiami Joninių laužai, gegužinės, išvykos, kad ir gyvenamuose kraštuose pasiliktų lietuviškų tradicijų pėdsakai. Linkėtina ir toliau jų nepamiršti, ypatingai šauliams, kurie karta iš kartos jas perduotų, nes tikrai savų tradicijų išlaikyme, išsilaukys ir mūsų lietuviškumas.

J. Šilėnas

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

L.Š.S.-gos atstovų suvažiavimo balandžio 14-15 d.d. Detroite, tik iš bažnyčios išėjusi dalis atstovų.

hamilton

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

Mokame už:

depozitus (P.C.A.) čekių 5½ %
šėrus ir sutaupas 6½ %
už vienu metų terminuotus
indėlius 7½ %
ir 3 metams 8 %
Duodame:
asmenines paskolas iš 10 %
nekiln. turto paskolas iš 9 %

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Pardudame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$ 4.300.000

KVIEČIAMI VISI Į GEGUŽINĘ

SLA 72 k. gegužinė ruošta vyksta planingai:

Dalyvauja iš St. Catharines Ramovėnų pirm. savanoris — kūrėjas, 2-jų vyčių kavalierius, A. Šukys ir, atliekant R. Kalandos vardo pagerbimą, tars žodį.

Jau iš anksto organizuojamės vyksti ir svečių logumui užsakytas autobusas. Kas norėsite juo vyksti, kreipkitės informacijai:

K. Jasevičius,
Tel: 934 — 3433.

Tad liepos 22 d. gegužinė ruoškimės vyksti iš anksto, kuri įvyks A. Padolskio sodyboje, Paris, Ont.

Gegužinėje bus plati programa. Ją išpildys tautininkai jaunosios kartos dainininkė Anjta Pakalniškytė iš Hamiltono ir St.

Catharines jaunųjų tautinių šokių grupė "Nemunas", su akordeonistu S. Zubricku, vadovaujant S. Zubrickienei.

Anjta Pakalniškytė dar tik 15 metų, bet už dainavimą yra laimėjusi Kiwanis muzikos festivaliuose aukso medalių ir taurių. Vien tik šiais metais 4 kartus dalyvavo televizijoje, Hamiltono programos išpildyme. Taip pat, kaip pasižymėjusi, dalyvavo Brantford ir Woodstock radio programų išpildyme.

Dainininkė A. Pakalniškytė, dalyvaudama Kiwanis muzikos festivaliuose, be aukso medalių ir taurių laimėjo ir miestų stipendijas: Londone, Niagara Falls, St. Catharines, Brantford, Hamiltone ir Toronte.

AVULIJA Anjta Pakalniškytė.

A. Pakalniškytė, padrąsinta, nuvyko į Brantfordo miestą, Kiwanis muzikos festivalį ir dalyvavo varžybose vyresniųjų klasėje, kuri, būdama pati jauniausia dalyvė tose varžybose, laimėjo septynias pirmas vietas dainavime ir vieną už planu skambinime. Be to, yra parašiusi veikalą "Once upon a time", kuris buvo kandaiečių įvertintas ir š/m. gegužės 25 d. suvaizdintas Centenary United Church salėje, režisuojant jai pačiai.

J.Š.

HAMILTONE MIRUSIOS LIETUVĖS

Birželio 16 dieną miesto ligoninėje mirė Kochankienė Agota, eidama 50-sius amžiaus metus. Paliko liūdintį vyrą, tris jaunamečius vaikus — moksleivius, brolių Joną Hamiltone, kitą brolių Amerikoje bei kitus artimuosius Lietuvoje. Laidotuvių namuose, vakaro maldose ir paskutiniam pagarbos pareiškimui bei laidojimo dieną parapijos bažnyčioje, dalyvavo didelis skaičius hamiltoniečių. Gėlių puokščių bei vainikų taip pat buvo labai gausu. Matėsi didesnis skaičius ir jaunimo. Palaidota per liet. parap. A. Vartų bažnyčią Port Credit liet. kapinėse, lydima didelės eilės auto mašinų. Lai būna jai lengva Kanados žemė kaip gerai lietuvi ir savo tikėjimo mylėtojai. Čia įmonėje buvo išdirbusi 24 metus.

Birželio 20 dieną miesto ligoninėje mirė kita mūsų tautietė, ankstyvesnės emigracijos atėivė — Astyllienė Julija, 74 metų amž. Liūdintį paliko vyrą Petrą ir kiek giminių Amerikoje. Palaidota Hamiltono kapinėse dalyvaujant hamiltoniečiams liet. ir kitataučiams. Astylų namai buvo gausiai lankomi Hamiltono atvykstančių naujų lietuvių atėivių — dypukų. Čia jie gaudavo prieglaudą, patarimų darbo reikalu ar kitų reikiamų informacijų. Užuojausta artimiesiems ir ramybė mirusios.

Zp.

toronto

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

5½ % už depozitus
6 % už šėrus (numatoma)
6 % už taupymo s-tas
6½ % už 1 m. term. dep.
7½ % už 2 m. term. dep.

IMA

8 % už asm. paskolas
8 % už mortgicijus

Kapitalas — šeši milijonai dolerių

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000. Nemokamas čekių patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Telefonas LE 2-8723. Toronto 3, Ontario.

IVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priėmuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ISTAIGA Baltic Exporting Co.

Telefonas LE 1-3098

480 RONGESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO

Savininkai A. ir S. KALOZA

ISIDĖMĖTINAS IŠRADIMAS

Geriausia Amerikoje ir Europoje "JIB Haarpflege-Lotion" preparatas sulaukia plaukų slinkimą, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralią plaukų spalvą. JIB vartodami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE kriogoj JIB Medicine Lij. 8 uncijos 16 savaičių \$6.00. Pirmąsias siųsti mūsų atstovybei 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

sudbury

GEGUŽINĖ

Liepos mėn. 15 d. sekmadienį, French River — Petro Jutelio gražioje vasarvietėje rengiama gegužinė. Visas pelnas skiriamas bažnytinės šalpos reikalamis Lietuvoje. Gegužinės pradžia 12 val. p. p., 1 val. p. p., ten pat bus laikomos Šv. Mišios (Kun. A. Sabas). Visi tautiečiai, svečiai, kviečiami skaitlingai dalyvauti, praleisti popietę gražioje gamtoje, paremiant, kaip tautiniai, taip religiniai kilnų tikslą.

Rengėjai

Jonas Juknevičius — Juknys, 62 m., staigiai mirė ir palaidotas Sudbury katalikų kapinėse. Buvo kilęs iš Panevėžio apskr. Lietuvoje liko jo žmona ir 2 vaikai.

st. catharines

St. Catharines jaunųjų tautinių šokių grupė "Nemunas", vadovaujant energingai vadovei Stasei Zubrickienei, jaunimą yra tinkamai paruošusi ir šią grupę jau du kartus dalyvavo programos išpildyme per televiziją Buffalo mieste, USA.

RENÉ GAUTHIER

"Mes visi esame kvebekiečiai, nežiūrint kokios kilmės bebūtume" - pareiškė René Gauthier, imigracijos ministerio pavaduotojas, atidarydamas šv. Jono iškilmės Windsoro viešbutyje, birželio 19 d. "Neužmirškite vieno pagrindinio fakto: jei jūs suprasite mus, kanadiečius prancūzus, mes suprasime jus", - tarė jis susirinkusiems (apie 200) mažumų atstovams.

Ministeris René Gauthier, mielas lietuvių draugas, prisiminė pirmuosius susirinkimus, kurie įvyko prieš 24 metus Theatre National, tvirtindamas, kad kitais metais 25 metų jubiliejus bus tinkamai atšvęstas.

Meninė dalis buvo nepaprastai puikiai išpildyta ukrainiečių ir rumunų tautinių šokėjų grupių.

Lietuvių vardu ministerį R. Gauthier sveikino Liudas Stankevičius ir Paulius Povilaitis. Jie jam priminė, kad Montreale lietuvių didžio-

jasi savo meno ansambliu "Gintaras", kuris jau yra gastroliaavęs visoje Kanadoje ir užsienyje. Ministeris René Gauthier pažadėjo įtraukti "Gintarą" sekančio festivalio atidarymo programon.

Ministeris René Gauthier yra tiesioginiai atsakingas ministeriui pirmininkui už etninę grupių politiką Kvebeke. Dviejų ar trijų savaitių bėgyje, jis numato sušaukti spaudos konferenciją, kurios metu bus aptariamos pagrindinės etninės politikos gairės.

Šiais metais šv. Jono krikščionio švenčių vadovai buvo ponas Mia Riddle ir Adv. Jean Blivenue, imigracijos ministeris.

P. P

LAŠAS PO LAŠO...

(Atkelta iš 9 psl.)

Iš veža medžiagą užuolaidoms ir draperijoms. Lenkas atvykęs Sofijon, siūlo lietpalčius ir laikrodžius, keisdamas juos į avikailio kailininkus bei valgomąją alyvą. Sugrįžę namo tokie turistai atsi-vežtas prekes/kaip anksčiau minėta/ "praranda", pelnydami nuo 300 iki 500 procentų.

Būdinga su tokiais "prekybininkais" muitininkų elgsena: jie į viską užsimerkia. Ne kitaip - jiems apsimoka. Tuo būdu kontrabanda "įsiteisino". Kai tik atsidarė Lenkijos - Vokietijos siena, ryčiniai vokiečiai pasruvo Lenkijon ir iš visų pasienio benzino stočių išpumpavo pigų

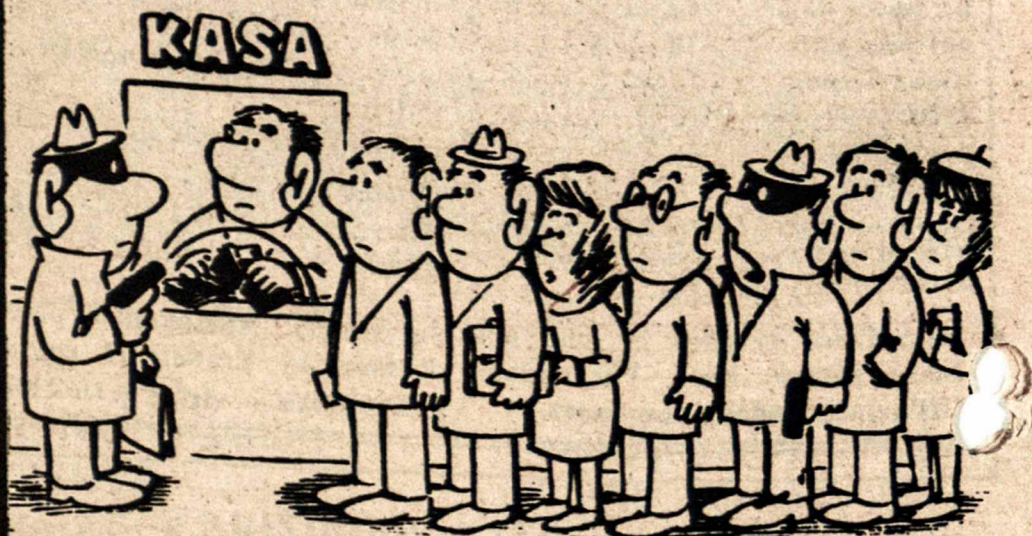
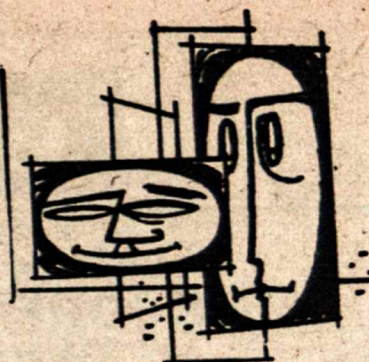
benziną. Parubežio Tatuose, lenkų ir čekų slidininkai pastrūpinę nepaprastai didelę kuprinę, sportininkai virto "kromelininkais". Prekių pasikeitimas vyksta pilnu tempu. Aišku, toksai "prekiavimas" nenaudingas ekonominei sistemai ir įrodo jos netobulumą, silpnumą.

Vis labiau plinta ekonominiai ryšiai tarp Europos vidurio komunistinių ir laisvų Vakarų valstybių. Vengrija gavo 25,000,000 dolerių paskolą ir taip pritaupo tarptautinę atskaitomybės sistemą. Iš Vakarų Vokietijos galima visai laisvai rinkti telefono abonentų numerius iš 38-rių Vengrijos telefonų apygardų/zonų. Vengrija pradėjo išmokėti amerikėnams kompensaciją už konfiskuotas jų įmones. Už tai kongrese pasiūlyta suteikti ne tik Lenkijai, bet ir Vengrijai draugiškų valstybių statusą. 1972 metais 216,000 vengrų lankėsi laisvosios šalyse. Tuo atveju Vengrija yra pirmoje vietoje. Tokia pat teisė pasinaudojo 159,000 lenkų, 148,000 čekų ir tik 58,000 bulgarų. Vengrijos vyriausybė sveikina laisvojo pasaulio investavimą. Kuriamos mišrios akcinės bendrovės, kuriose Vengrijos kapitalo dalis yra 51%, o valdybose vengrų ir kitataučių yra po lygiai. Vengrija užsienio radio stočių transliacijų netrukdo. Aukštomis antenomis vengrai priima televizijos transliacijas iš Vienos. Vietinės TV stoties "Nedelia" programoje, pavyzdžiui, vengrai galėjo matyti ir girdėti Austrijos ir Vokietijos ministrų pirmininkų Kreiskio su Brandtu interviu. Komentatorius Denis Polgar taip įsidrąsino, kad savo programoj perdavė savo paties su Ottonu Habsburgu, pretendentu į Austro-Vengrijos sostą, interviu.

Kaip matome, tuo būdu nuolatiniai suminėtosios nelegalios prekybos faktai, kaip paskirti vandens lašai, kad ir neskubiai, bet pastoviai ir tiksliai skelia monolitinę komunistinę uolą.

Jonas Eivenis

KREIVI VEIDRODŽIAI

— Alio, done, lėčiau! Eilė įpareigoja visus! Kažkokia tvarka tai turi būti!..

TRYS NERIMTI EILERAŠČIAI:

RETAS RADINYS

Antropologas T. Tarūta tyrė poluje ledo plutą: žiūri - žvilga gelmėj gilioj ikypai tikri Gedimino plieniniai stulpai! Tada tarė nustebeš Traidenis Tarūta: Žiū, jau ir čia patriotų lietuvių būta!

PATRIOTIŠKAS ORATORIUS

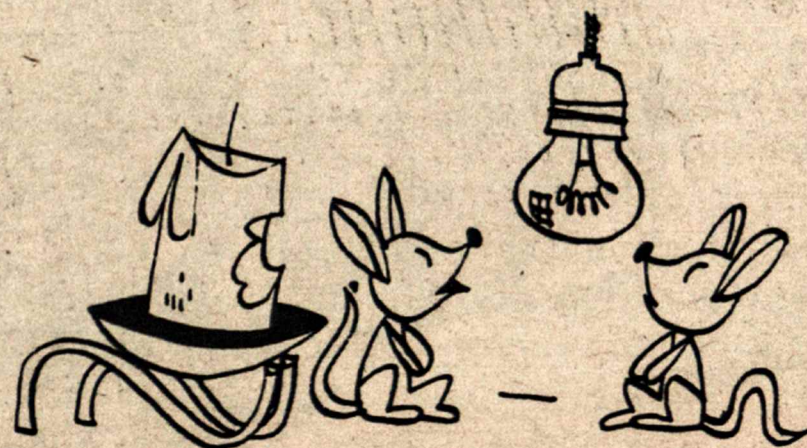
Toks oratorius trivalandinis, šimtą sykių tėvynę apgynęs scenoj, kartą taip balsiai įniršo, kad, bebaigdamas kalbą, pamiršo kokią reikia apginti tėvynę.

NEAIŠKUS NEAPDAIRUMAS

Advokatas toks keistuolis iš Ohio, kalbant šančiškai, sukėlė balsų "hajų": ilgą juodą sąrašą sukomponavo liberalų, šnipų, komunistų, ir tokių, kur Lietuvon vykt drįsta, tik kažkaip pamiršo įrašyti savo artimiausią giminaitį pianistą, kurį sovietinėje Lenkijoje koncertavo.

Parašė Jonas Beduonis
(poetas iš Dievo malonės)

PELYTĖS MICĖS KAMPELIS

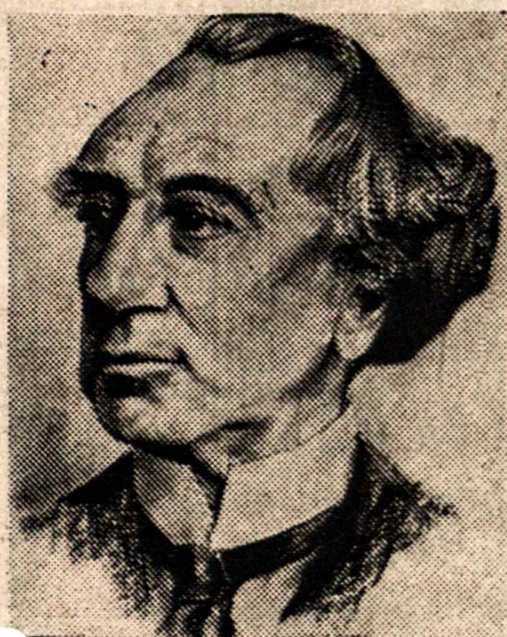
— Pamatysi, tos naujovės nieko gero neatneš...

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

KELEIVIS
NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGĄ ŽODĮ ŠKELBDAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO, KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARŠĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMU, EILĖRAŠČIŲ. ADV. M.ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ.
Metinė prenumerata tik \$7.00
KELEIVIO 1973 m. kalendorius \$1.50
636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

KAS NAUJA KANADOJE

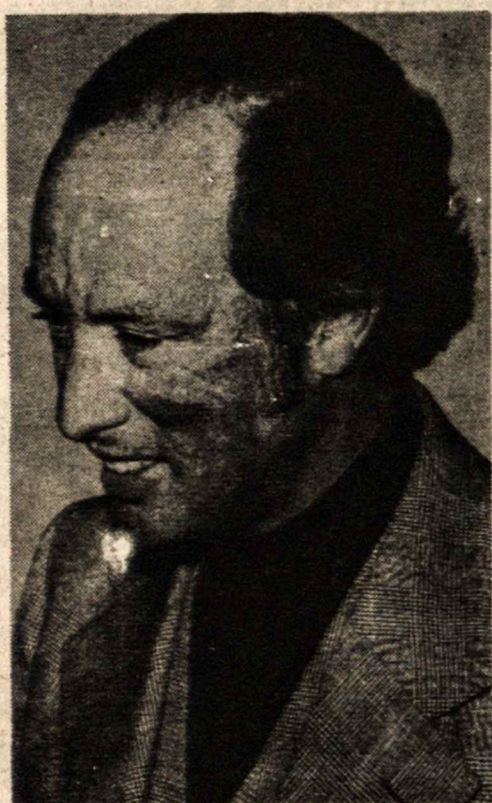
SIR JOHN A. MACDONALD, pirmasis Kanados ministras pirmininkas.

106 - TASIS KANADOS GIMTADIENIS

Kiekvienais metais liepos mėnesio pirmąją dieną visi kanadiečiai švenčia Kanados gimtadienį. 1867 metų liepos m. 1 d. Prince Edward salos sostinėje, Charlottetown, Žemoji Kanada (apytikriai dabartinė Quebec' o provincija ir Atlantinės provincijos - išskyrus Newfoundland' a, kuris tapo Kanados 10 - tąja provincija tik 1949 metais) ir Aukštoji Kanada (apytikriai dabartinė Ontario prov.) pasirašė Kanados dominijos įkūrimo dokumentus. Nors oficialiai, pagal BNA aktą (British North America Act, atstojanti konstituciją) Kanada tebėra dominija D. Britanijos karalienės Elžbietos II - Kanados karalienės, P. E. Trudeau vy-

riausybė visuose oficialiuose dokumentuose save ėmė vadinti tik vienu žodžiu: CANADA. Tokiu būdu, ir liepos pirmoji dabar jau vadinama ne Dominion Day, bet CANADA DAY.

Su pasitenkinimu reikia konstatuoti, kad Kanados valdžia ėmėsi rimtų žygių suvaržyti benzino ir naminio kuro eksportą. Kanada kasmet

PIERRE-ELLIOTT TRUDEAU, dabartinis Kanados ministras pirmininkas.

eksportuoja 5.3 milijonus galonų benzino į JAV. Ministras MacDonald pareiškė, nors Kanada šiuo metu ir neįsijaučia kuro trūkumo, bet norinti užsitikrinti, kad jo nepri- trūktų ateityje, ypač žie-

rengtas skandinavų tautų kultūrinio bendradarbia- vimo centras. Priešpie- t paskaitos buvo skaitytos plenariniuose posėdžiuose, o popiet pasidalinta į tris sekcijas: kalbos bei literatūros, istorijos ir socialinių bei politinių mokslų. Iš lietuvių daly- vių Dr. A. Gerutis (Bernas, Šveicarija) skaitė paskai- tą plenariniame posėdyje apie sovietų federalizmą, o sekcijų posėdžiuose paskaitas laikė Dr. K. Čeginskas (Uppsala) apie gyventojų ir teritorijos pasikeitimus 1939-40 m. Lietuvoje, J. Lingis (Stock- holm) apie lietuvių liau- dies papročių naujus ele- mentus ir naują turinį sovietų okupuotoje Lietu- voje, kun. R. Krasauskas (Roma) apie Katalikų Baž- nyčią Lietuvoje nuo 1940 metų, prof. Romualdas Mi- slūnas (Williams College) apie švedų monopolio pla- nus Palangoje 1790 metais. Į konferenciją negalėju- sios atvykti Illinois uni- versiteto profesorės Ja- ninos J. Reklaitienės pa- skaita kalbiniais klausimais buvo perskaityta.

Lietuviškomis temomis paskaitas skaitė net ke- turi kitataučiai: prof. D. F. Robinson (Ohio valsty- binis universitetas), prof. William R. Schmalstieg (Pensilvanijos valstybi- nis universitetas), prof. F. Levin (Kalifornijos universitetas) ir Dr. James D. White (Glasgow universitetas, Škotija). Be to, Lietuvos reikalus savo paskaitose paltelė Londono universiteto prof. David Kirby, kalbė- jęs apie britų prekybos politiką Baltijos valstybių atžvilgiu 1920 - 24 m., Frankfurto universiteto prof. K. Zernack apie Li- vonijos, Švedijos ir Lie- tuvos - Lenkijos padalinimą ir A. Horm (Stockholm) apie egzilių baltų veiklą užsienio politikos srityje 1940 - 1973 m.

Baltų Instituto Stock- holme vicepirmininkas yra Dr. K. Čeginskas (Uppsala). Lietuviai J. Lingis ir prof. A. Matulis pirmininkavo vienos po- pietės sekcijų posė- džiuose dalyvavo Vakarų Europos lietuvių vysku-

pas Dr. A. Deksnys ir prel. Dr. P. Čeliešius, ku- rie atvyko į latvių kunigo K. Vilnio pastatytos baž- nyčios Falune pašventini- mą. Apeigas atliko Stock- holmo vyskupas J. E. Taylor. Kun. K. Vilnis mokėsi Kauno kunigų se- minarijoje.

Konferencijoje taip pat dalyvavo Kanados amba- sados Stockholme sekre- torius V. Meilus, be to, iš Goteborgo atvyko pulk. J. Narakas, iš Nykopingo med. dr. Višniauskienė, iš Gotlando arch. J. Pajaujis ir kt. Švedijos lietuvių bendruomenė, vadovauja- ma inž. V. Vilkeno, suren- gė konferencijos daly- viams lietuviams priėmi- mą, kuris jaučioje nuotai- koje vyko med. dr. Būgos (kalbininko prof. Kazimie- ro Būgos sūnaus) namuo- se. Kanados ambasados sekretorius V. Meilus ir ponla (gim. Vosyliūtė) pa- kvietė pietų dr. A. Gerutį. Pietuose taip pat dalyva- vo pulk. O. Urbonas (Stock- holm) su ponla.

MIRĖ J. PAJAUJIS...

(Atkelta iš 5 psl.)

sybę kaip socialinės ap- saugos ministras.

Vokiečių okupacijos laikais priklausė Vlikui, rezistencijai, buvo Pre- kybos valdybos valdyto- jas. Gestapo buvo nuolat

sekamas, bet atsargumo dėlei mokėjo išsiskyti.

Buvo labai gero būdo, tolerantas, mokėjo sugy- venti su visokių pažiūrų žmonėmis, mėgo jaunimą, studentiją, nebuvo karje- ristas, jokio turto Lietu- voje neįsigijo ir netroško jo turėti.

Atsiradęs Vokietijoje tremtyje, apsigyveno Tu- bingene, kur prisidėjo prie Vliko veiklos.

Į USA atvyko 1946 m., gavo profesoriaus darbą. Porą metų profesoriavo Aliaskoje. Vėliau perėjo dirbti į Kongreso biblioteką - Washingtone, kur dirbo iki pensijos.

Paskutiniu laiku gyve- no New Yorke, kur gyveno jo dvi dukros, (abi baigusios universitetus) Aliutė Staknienė gimnazijos mo- kytoja ir Danutė Ononienė - chemikė.

Likosi dar žmona Emi- lija, kuri turi virš 70 metų amžiaus. Tai jo nuo- latinė visų laimingų ir nelaimingų valandų kel- rodė, palydovė.

Juozas Paujaujis buvo didelio masto žmogus, ku- ris mylėjo laudį ir Lie- tuvą, nepripažindamas jokio smurto prievartos. Tai didelis lietuvis nepa- prastų gabumų žmogus. Amžina atils! linkiu Tau, gimnaiti.

Jonas Karka

Baltų konferencija

Š. m. birželio 8 - 11 d. Stockholme vyko, ten ve- kiančio, Baltų Instituto antroji konferencija. Pir- mas posėdis įvyko Sheraton viešbutyje, ant kurio logo plevėsavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos val- stybinės vėliavos. Posėdį atidarė instituto vedėjas Dr. Bruno Kalpūns. Po jo konferencijos dalyvius pasveikino švedų švietimo ministro vardu tos minis- terijos tarptautinio sky- riaus vedėjas I. Bekeris ir Baltų studijų sambūrio Amerikos Jungtinėse Val- stybėse pirmininkas prof. E. Anderson.

Pirmajame plenarinia- me posėdyje Wisconsin universiteto profesorius

Anatolius C. Matulis laikė paskaitą apie rašytoją A. Šolženiciną ir baltų tau- tas, o švedas Birger Ha- gard, Linkoping universi- teto profesorius, kalbėjo apie bendradarbiavimą mokslo srityje tarp Šve- dijos ir Baltijos valstybių jų nepriklausomybės lai- kotarpyje.

Popiet konferencijos dalyviams priėmimą gar- bioje Stockholmo rotušė- je surengė miesto savi- valdybė, o vėliau švedų kultūrinis institutas au- tobusais pavėžino po miestą ir supažindino su jo įžymybėmis.

Birželio 9-11 d. konfe- rencijos posėdžiai vyko Hasselby pilyje, kurioje

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laikų saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

(vairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Skambinkite visokiems atvejais telefonas: 366-6237, 3696.

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

LŪŽIS OLANDIJOS KATALIKŲ BENDRIJOJE

Negenai tilpo, Montreal Star laikraštyje labai charakteringa žinutė apie Olandijos katalikus. Mums lietuviams ši žinutė yra tuo aktuali, kad ir mes savo tarpe turime tos pačios krikščionių bendrijos narių, protestantų, kurie gal neretai ir dėl mūsų per ribotų pažiūrų apie krikščionių bendriją, yra priversti ieškoti prieglaudos pas kitataučius.

Kai po Vatikano II suvažiavimo tiek daug kalbama apie ekumeninį sąjūdį, apie krikščionių bendrijos suartėjimą, net susivienijimą, Olandijos katalikų bendrijoje įvykę paskutiniai įvykiai rodo, kad nėra taip jau lengva bendriją pritaikinti prie modernių laikų ir kad amžiais neapykanta tarp katalikų ir protestantų itin gyva dar šiandien.

Prieš kurį laiką Olandijos katalikai ir protestantai buvo suorganizavę

studijų dienas pastoracinėmis problemoms spręsti. Šioje konferencijoje dalyvavo visi septyni Olandijos vyskupai su kardinolu B. Aldrink priešakyje ir apie aštuoniasdešimt kitų dvasiškių bei pasauliečių. Šios konferencijos kulminacinį punktą sudarė bendra Šv. Komunija, kurią priėmė visi vyskupai ir protestantai kartu ir visa tai buvo rodoma televizijoje. Bet vienas katalikų (Reermond) vyskupas J. M. Gijzen pasiliko nuošaliai nuo altoriaus. Romos pasiuntinys Olandijai, A. Felici, kuris ten dalyvavo, pareiškė: "Jis (J. M. Gijzen) nenorėjo Šv. Komunijos priimti kartu su protestantais. Šis incidentas simbolizuoja itin gilų Olandijos katalikų bendrijos lūžį.

Po Vatikano II suvažiavimo, Olandijos krikščionių bendrija, yra labai gyva (katalikai tesudaro

tik 40% visos Olandijos gyventojų, kiti yra protestantai), pravedė nemažai Eucharistijos, ekumeninės liturgijos ir kitų reformų. Šių reformų pasėkoj todėl per šią konferenciją vyskupai ir protestantų atstovai visi Šv. Komuniją priėmė kartu (paimdami pirmiausiai iš savo rankas ir įsidėdami patys į burną).

Šias reformas remia penki iš septynių hierarchijos narių, priešakyje su Utrecht arkivyskupu Kard. B. Alfrink. Žinoma, yra ir kitų diskusinių problemų, kaip ir visoj katalikų bendrijoje, apie Šv. Rašto interpretaciją, tikėjimo tiesų skleidimą, pasauliečių ir moterų rolę pastoracijos darbe, apie gimimų kontrolę ir ypač patvarkymą apie dvasiškių celibatą.

Vysk. J. M. Gijzen prieš metus laiko Vatikano buvo paskirtas vyskupu Limburg provincijoje be jokios Olandijos kardinolo ar vyskupų rekomendacijos, kas iššaukė reakciją, ir kas stipriai išryškėjo per vyskupų suvažiavimą, kad jis polarizavo Olandijos katalikų bendriją. Su juo priešakyje konservatyvusis elementas, remiamas Romos pasiuntinio Felici, kurį Paulius VI priėmė specialioje audience, suprantant, norima gražinti prie senųjų tradicijų, nuostatų ir ritų.

Tačiau dvasiškių reakcija atrodo, gana stipri. Vidutiniškai Olandijoje per paskutinius kelis metus, kas metai pašaukia iš pareigų virš 200 dvasiškių ir dauguma jų apsiveda. Bet vyskupams leidžiant, jų dauguma vėliau dirba bažnyčios tvarkomose mokylose, kaip pastoracijos asistentai, o nemažam skaičiui vedusių kunigų leidžiama sakyti ir pamokslus bažnyčiose.

Nors kardinolas B. Alfrink bando sutalkinti abi besiginčijančias grupes, tačiau lūžis, atrodo, labai gilus ir paliks nemažai pasėkmių. Tačiau bendras Šv. Komunijos priėmimas su protestantais, rodytas net televizijoje ir žinomas jau visame

PHARMACIE
Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.

7626 CENTRALE LASALLE

366-9742

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

SAVAITĖS ĮVYKIAI...

(Atkelta iš 1 psl.)

tvarkyti savo aplinkumoję tampa ne vien tik JAV vidaus reikalu.

Kai Niksonas ir Brežnevas kėlė tostus, laistė šampaną ir aiškino pasauliui, kaip jie pateisins žmonių viltis dėl taikos, nelaisvėje gyvenantieji ieškojo būdų kaip atskratyti tų "taikos" pančių. Pereitą savaitę rusų lakūnas Pieter Vasiljev nusileido dvylikviečiu lėktuvu Turkijoje ir tuoj pat paprašė azilinių teisių.

Kai vokiečių kancleris Brandt š. m. birželio 13 d. Bonnoje pasirašė sutartį tarp Rytų bei Vakarų Vokietijos ir ta proga kalbėjo apie naują abiejų Vokietijų sugyvenimo erą, Rytų Vokietijos sklandymų čempionas Udo Elke su sklandytuvu laimingai pasiekė Vakarų Vokietiją ir taip pat paprašė azilinių teisių.

Kaip neseniai NL rašė, sen. Fulbright ragino JAV nutraukti ryšius su Graikija dėl ten įvykusios respublikos paskelbimo. Paskutinėmis žiniomis Fulbrighto neobjektyvus reikalavimas atitinkamų JAV įstaigų buvo atmestas.

Sovietų armijos laikraštis "Raudonoji žvaigždė", pereitą penktadienį labai puolė VF Vokietijos apsaugos ministerį Leber. Mat, Leber pakartotinai atkreipė europiečių dėmesį į faktą, kad nežiūrint visokių sutarčių ir bičiulystės ryšių su

pasaulyje, paliks kaip didelis žingsnis ar bent, drąsus bandymas pralaužti daugybės prietarų, pralaužti šimtmečius puoselėtos neapykantos sieną ir tuo galpriartins krikščionių bendruomenės susiartinimą.

J. Lukošius

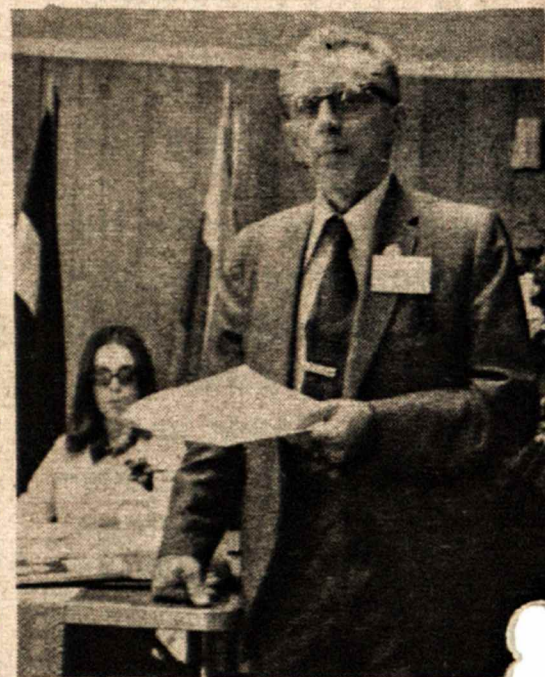
Dantų gydytoja

DR. A. O. JAUGELIENĖ

1410 Guy St. pirmas aukštas,

11-12 kambarys

Tel: 932-6662; namų 737-9681

Mr. K. Miklas daro pranešimą UBA-BATUN'o metiniame susirinkime. Sekretoriauja Sirje Okas.

Kęstutis K. Miklas iki š. m. birželio mėn. buvęs UBA, Inc. (United Baltic Appeal) pirmininku. Jo kadencijos metu, BATUN (Baltic Appeal to the United Nations) ypatingai daug nuveikė tarptautinės informacijos ir Lietuvos, Latvijos, Estijos laisvimo srityse.

Sovietų Sąjunga, nereiktu užmiršti milžinišką sovietinių karinių pajėgų pavojų Europai. Paminėtas sovietų laikraštis ministrerį Leber dėl to pavadino nauju "šaltojo karo krankliu..."

Pereitą savaitę Vakarų Vokietijoje viešėjo Rumunijos premjeras Ceausescu. Kokią savarankišką poziciją Rumunija užima kitų satelitinių kraštų tarpe, matyti iš to fakto, kad Ceausescu lankėsi Bremenio Fokker'io lėktuvų dirbtuvėse ir užsakė keletą VFW 614 tipo lėktuvų. Principiniai joks satelitinis kraštas neturi teisės įsigyti lėktuvų, jei jie nėra sovietinės gamybos.

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

INSURANCE EXCHANGE BUILDING
270 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.

Tel: 842-1126, namų 678-3660

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.

Tel. 871-1430

Dr. V. Giriunienė

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.

MONTREAL

TEL.: 255-3535

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 St. CATHERINE Street W., Room 600

Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c).

Medical Arts Building,

1538 Sherbrook St. West,

Tel. 931-4024

Suite 215, Montreal 109, Que.

PADĖKA

Staigiai mirus mūsų brangiai mamai
A + A MARIJAI SINIENEI,
reiškiame nuoširdžiausią padėką klebonui kun.
J. Kubiliui, kun. S. Kulbiui, Aušros Vartų pa-
rapijos chorui ir solistui A. Kebliui; visiems
draugams ir pažįstamiems už pareikštas užuo-
jautas, šv. Mišias, gėles, taip pat gausų lan-
kymą laidotuvių namuose ir palydėjimą į
kapines.

Giliai dėkingi -

Nuliūdę vaikai:
Marytė, Regina ir
Romas

Lito" metinio susirinkimo dalyvių grupė. Prie mikrofono Petras Styra.

Iony's Photo Studio.

Litas

Federalinis Finansų
Ministeris Turner patie-
kė Kanados parlamentui
naują įstatymą, kuriuo
praplečiamos kredito uni-
jų ir kooperatyvų teisės
bei veikimo sritys. Tuo
įstatymu kredito unijoms
būtų duotos maždaugtos
pačios investavimo teisės,
kaip apdraudos "trust" ir
"mortgage" kompanijoms.
Kredito unijos galėtų pri-
imti ir laikyti valdžios
įstaigų pinigus, investuoti
į "mutual" fondus ir juos
atstovauti savo narių ap-
tarnavimui. Per kredito
unijų centrus Canada De-
posit Insurance Corp. ga-
lėtų duoti unijoms trum-
palaikes paskolas, kai rei-
kalas iškyla. Įstatymas te-
bėra svarstymų elgoje.

Estonia

Lithuania

Latvia

IŠVEŽTŲJŲ MINĖJIMAS

Sibirian išvežtųjų mi-
nėjimas įvykęs birželio
14 d. Montrealyje, kaip ir
klekvienais metais, pri-
minė skausmingą prieš
22 metus įvykį Lietuvoje.
Susirinko nemažai pabal-
tiečių žmonių vainiko pa-
dėjimui Dominion Square
ir iš ten į salę Westmon-
te. Akademinio turinio
paskaitą skaitė Loyolos
kolegijos rektorius P. G.
Malone. Mėninėje progra-
moje dalyvavo kiekviena
pabaltiečių tautybė, lie-
tuvius atstovavo Aušros
Vartų choro vyrų oktetas.

• Didieji bankai palū-
kanas už nekilnojamo
turto paskolas pakėlė
nuo 9% iki 9.5%. Litas
ima tik 8.5% įskaitant
gyvybės apdraudą ir kol
kas jų didinti nenumato.

Pažymėtina, kad pa-
gal turimą CUNA apdrau-
dos polisą "Lite" visos
paskolos turi gyvybės
apdraudą iki \$10,000,
kuri kitur kainuotų pa-
pildomus 0.5% arba dau-
giau.

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3883

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealiečiams lengvai pasiekiamą greitkelio
Nr. 40 arba Nr. 20.

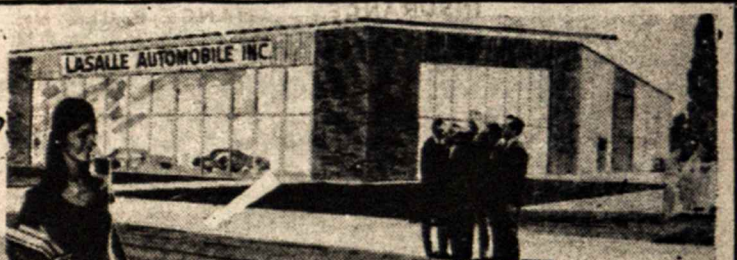
LaSalle

AUTOMOBILE INC.

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT
Président

PARDAVIMAS

Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon
Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanizuotomis priemonėmis įvairius ratų ir
kitų dalių reguliavimas. Išorės taisymas ir
dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.
Tel. 365-3364

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street
LaSalle, Que.

TEL:
366-0500, 366-4203

- Taisymas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisymas Chaparral
firmos snowmobile ir Moto firmos
snowblower ir taip pat motorinės
valtytės. Sav. G. Desrochers

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LaSALLE

TEL. 366-7281

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos
(Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sužinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

montreal

NL antroji šios vasa-
ros gegužinė įvyks liepos
29 d., sekmadienį F.
Skrubio vasarvietėje

- Kpt. Rimas Navikėnas
su žmona Maureen susi-
laukė dukters. Kapitonas
šiuo metu yra Vietname
taikos priežiūros komisi-
joje.

BELLAZZI-LAMY INC.

ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai. Izoliacija. Ten-Test.

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7025, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Jetté & Frères

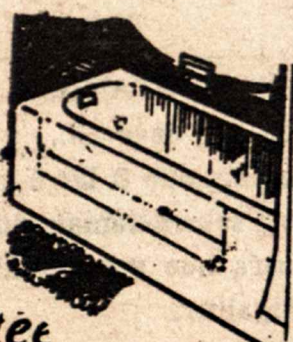
VISKAS - MODERNIEMS NAMAMS

Ysi kiti vandentiekio ir
šildymo taisymai ir nau-
ji įrenginiai. Gazinių
priemonių pardavimas ir
įrengimas. Atstovaujame
Hydro-Quebec išnuoma-
vimui karšto vandens
tiekimą. Veltui įkaina-
vimas

Jetté & Frère Ltée

Plumbing & Heating kontraktoriai.

140-2e AVENUE - 366-0330

L.K.MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA liepos 8 d.,
sekmadienį F. Skruibio vasarvietėje – Fortuņe, P.Q.
rengia tradicinę

GEGUŽINĖ

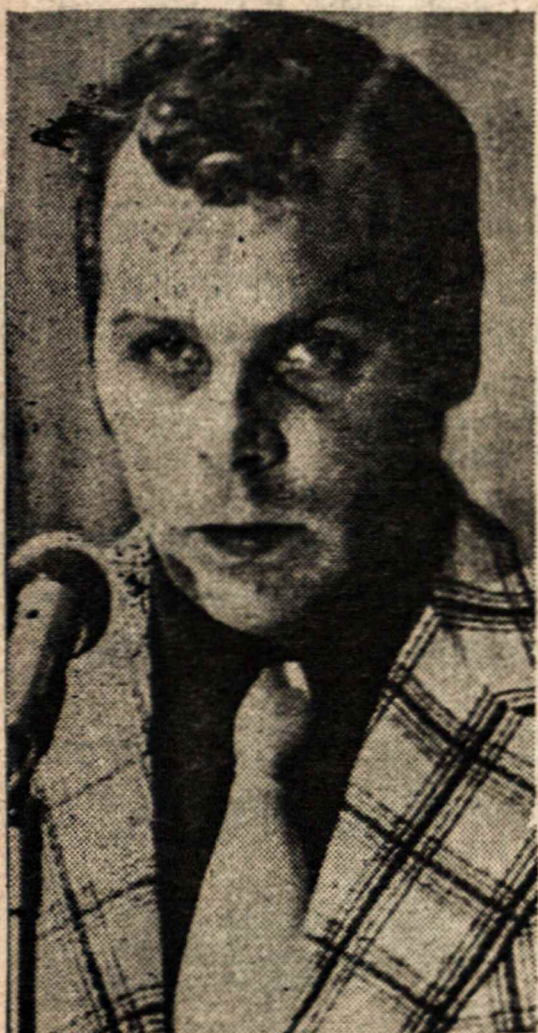
Programoje:

Vėliavos pakėlimas 2 val.p.p.
Prizinis šaudymas (vyrams ir moterims). Jaunimui įvairus sportas. Muzika ir bufetas ir kiti įvairumai.

Kviečiame visus atsilankyti.
Kuopos Valdyba

ŠAULIŲ TRADICINĖ GEGUŽINĖ

Liepos 8 d. p.P.Skrubio vasarvietėje L.K. Mindaugo šaulių kuopa rengia tradicinę gegužinę. Kuopos valdyba kviečia visus šaulius, pažįstamus ir svečius joje dalyvauti.

POLICININKAS R. ŪSAS (Oss), kuris savo parodymą duoda teisme, kaip buvo nušautas jo patruliavimo draugas R. Larente. Juodu patruliuodami LaSalle mieste, sulaukė netiksliai vairavimu mašiną, kurios vairuotojui patarė mašiną nevaliuoti. Velionis Larente pasistūlė pavežėti iki jam nurodytos gatvės, nes ir jis ten gyveno. Bet piktadaris tuojuo paleidokelis šūvius ir polic. Larente vlietoje nušovė. R. Ūsas nors sužeistas į galvą, bet spėjo radio pagalba pranešti policijos būstinei ir iš ten atvykusios policijos žmonių didesnis klekis šoviką sulaukė. Žmogžudys yra pabėgęs iš JAV-se kalėjimo ir praeitų metų pabaigoje atvykęs į Montrealį.

lyvauti. Taip pat kviečiami broliai ir sesės neringlečiai prisidėti gegužinės programoje.

- Prof. Romas Knystautas, dėstęs dabar Montrealyje, McGill universitete, š.m. liepos mėn. 10-13 dienomis dalyvaus tarptautinėje konferencijoje, kuri įvyks pietinėje Kalifornijoje, San Diego mieste. Tenai jis skaitys paskaitą "Molecular Population Inversion in Cylindrical Blast Waves" (Atominės struktūros perversmo pakeitimas palankiam Caser'io veikimui).
- Torontiškliai Petras Ledas, Stasys Kniukšta su žmonomis ir J. Vaškevičiai su sūnum lankėsi Montrealyje.
- Jonas ir Juzė Vizgirdai su dukrele Joana iš Chicagos, viešėjo pas seseris A. Styrienę, Agutę Gustainienę ir Antosę Kuncevičienę.

MIRĖ ALBINAS ŠLAPELIS

Š.m. birželio 26 d., sulaukęs 69 metų, pasimirė Albinas Šlapelis. Vėlionis buvo gimęs Melaišių sodžiuje, Šimonių valsčiuje. Į Kanadą atvyko 1928 metais ir dirbo įvairiose vietovėse. Tačiau ilgus metus pastoviai gyveno Montrealyje.

A. a. A. Šlapelis buvo ypatingai gerai žinomas Palangos vasarvietės lietuviams, kur jis buvo pastatęs keletą namų. Jis buvo nuoširdaus būdo ir stengdavosi kitiems padėti. Prieš 5 metus jį ištiko paralyžys, nuo kurio jis daugiau nebeatgavo ir turėjo ilgus metus lovoje gulėti.

Laidojimo apeigas ir mišias už vėlionį Aušros Vartų bažnyčioje atlaikė Tėvas Aranauskas. Vėlionį išlydėti į Cote des Nelges kapines susirinko būrys tautiečių, daugiau-

sia jo draugų, su kuriais jis atvyko į Kanadą.

A. a. Šlapelis paliko vieną brolį ir tris seseris Lietuvoje. Nuoširdžią užuojautą giminėms, o vėlionui tebūna lengva Kanados žemė.

VIENAS JO DRAUGŲ

• Staigiai mirė Steponas Urbartas, 57 m. amžiaus. Velionis anksčiau gyveno Montrealyje.

• Arūnas Staskevičius Marionapolio kolegijoje vasaros semestro dėsto literatūrą. Jis turi mokslo laipsnį literatūroje.

Iš praeitųjų metų šaulių kuopos gegužinės, Skrubio vasarvietėje.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTU IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ !
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI !
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS !
- UŽEIKITE ! ĮSITIKINKITE ! PASINAUDOKITE !

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

PASIKALBĖKITE SU

Managerius
LEO GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West)

489-5391

Žemiausios kainos! MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.

Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

DUODA PASKOLAS:

Einamasis s-tas	5.5%	Asmenines	8.5%
Taupomasis s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.5%
Term. ind. 1 m.	6.5%	Čekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 m.	7.0%	Investicines	nuo 9% iki 12%
Term. ind. 3 m.	7.5%		

Duoda nemokamą gyvybės apdrau. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000
da iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. už paskolos sumą.

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda
Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League,
17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.